Адолат кучли, куч эса адолатли бўлмоғи лозим

Адолат

1996 йил, 22 июнь, № 24 (63).

Шанба кунлари чиқади. Сотувда эркин нархда. Газета 1995 йил 22 февралдан чиқа бошлаган.

Ўзбекистон «Адолат» социал — демократик партиясининг газетаси

ЎЗБЕКИСТОН– ЕВРОПА ИТТИФОҚИ: ҲАМКОРЛИК ЙЎЛИДАГИ МУҲИМ БИТИМ

ФЛОРЕНЦИЯ, 21 июнь. (ЎзА мухбири Амирқул Карим хабар қилади).

Кеча Ўзбекистон Президенти Ислом Каримов Италиянинг Пиза шаҳрига етиб келди.

Шу куни Ислом Каримов мамлакатнинг Флоренция шаҳрига ташриф буюрди. Айни кунларда жаҳон жамоатчилигининг диққат-эътибори Италиянинг ана шу қадимий шаҳрига қаратилган. Шаҳарнинг «Фортеза да Бассо» қўрғонида Европа Иттифоқига аъзо мамлакатлар давлат ва ҳукумат раҳбарларининг олий даражадаги учрашуви бўлиб ўтмоқда. Бугун ана шу олий даражадаги учрашув доирасида Ўзбекистон билан Европа Иттифоқи ўртасида шериклик ва ҳамкорлик тўғрисидаги битим имзоланиши кутилмоқда.

Ўзбекистон Президенти Ислом Каримов мазкур тарихий битимни имзолаш маросими олдидан Италия Республикаси Президенти Луиджи Скальфаро, Италия Вазирлар Кенгаши Раиси ўринбосари В. Велтрони билан мулоқотда бўлди.

Ўзбекистон Президенти ўзи учун ажратилган «Ла Масса» қароргоҳида Италиянинг «Эни» миллий нефть ва газ агентлиги президенти Гильерно Мускатони ҳамда қишлоқ хўжалиги маҳсулотлари ишлаб чиқаришга ихтисослашган «Фата» компаниялар гуруҳи президенти Ди Розани қабул қилди. Бугун Ўзбекистон раҳбари «Фортеза да Бассо» қўрғонида Европарламент раиси Клаус Ханн билан учрашади. Эртага эса юртбошимизнинг Тоскана вилояти раҳбарлари ҳамда ишбилармон доиралари, Италия оммавий ахборот воситалари вакиллари билан учрашувлари, қадимий Флоренциянинг диққатга сазовор жойлари билан танишуви кўзда тутилган.

Президент Ислом Каримовнинг Италияга ташрифи давом этмоқда.

(ЎзА).

ЎЗБЕКИСТОН ПРЕЗИДЕНТИНИНГ АҚШГА ТАШРИФИГА ДОИР

Эришилган аҳдномага мувофиқ Ўзбекистон Республикаси Президенти Ислом Каримов шу йил 23-28 июнь кунлари АҚШда бўлади.

Ўзбекистон Президенти Ислом Каримов ташриф доирасида АҚШ маъмурияти раҳбарлари билан сиёсий, молиявий, савдо-иқтисодий ва бошқа соҳаларда Ўзбекистон-Америка муносабатларини чуқурлаштириш ва кенгайтиришга кўмаклашувчи бир қанча муҳим учрашувлар ўтказади.

Ташриф давомида Ўзбекистон Республикаси Президенти АҚШнинг бир қанча штатларида бўлади, Ўзбекистоннинг сармоялардан фойдаланиш имкониятларига бағишланган учрашув ва конференцияларда иштирок этади.

«Адолат» почтасидан

ЁНИНГДАН ОҚҚАН СУВНИНГ ҚАДРИ ЙЎҚМИ?

Таҳририятимизга бир даста ҳужжатлари билан кириб келган киши энг аввало ўзини таништирди:

— Исмим Тилаволди, — деди у. — Фамилиям Турдалиев. 1929 йилда Фарғона вилоятининг Водил қишлоғида туғилганман. Ҳозир Тошкент шаҳар, Чилонзор туманининг Чилонзор кўча, 6-уй, 33-хонадонида истиқомат қиламан.

Маълум бўлдики, Тилаволди ака ёшлигидан техникага ҳавас қўйган одам. Ўз умри давомида у кўпдан-кўп ихтиро ва кашфиётларга қўл урган. Тўғри, уларнинг ҳаммаси ҳам муваффақиятли чиққан деб бўлмайди. Лекин 1985 йилда Фарғона вилоятида ишлаб юрган кезлари яратган, ўзи мустақил равишда юк юкловчи механизм (автопогрузчик) расман эътироф этилган. Унга собиқ СССР ихтиро ва кашфиётлар Давлат комитети томонидан муаллифлик шаҳодатномаси берилган. Шаҳодатнома кўрсаткичлари: SU 1283220 AI (51-туруҳ). Бу нарса Давлат комитетининг 1987 йил 15 январь куни чиқарилган 2-бюллетенида қайд этилган.

Тилаволди аканинг айтишига қараганда, бу ихтиро собиқ СССРга тарқатилган. Уни чет элларда яратиш учун лицензия ҳам берилган. Лекин таассуфлар бўлсинким, Тилаволди ака ўз ихтироси учун бирор сўм ҳам ҳақ олмабди. Замон алғов-далғов бўлиб, собиқ СССР тарқалиб кетганлиги учун шундай бўлдими ёки бошқа бирон сабаби борми — билолмадик.

Тилаволди ака ҳозир ҳам тинч ўтиролмайди. Яқинда у янги чарх асбоби ятибди. **(уни суратда кўриб турибсиз).** Бу асбоб ҳам уй-рўзғор буюмларини чархлайди, ҳам оёқ кийимларни автоматик равишда ўзи мойлайди...

Тилаволди ака билан бўлган учрашувдан сўнг ўйланиб қолдик: наҳотки бизда иқтидорли, истеъдоди ярқ этган кишилар шунчалик кўпки, улардан қўл силтаб, назар-писанд қилмай ўтаверсак? Ёки ёнингдан оққан сувнинг қадри йўқ деб шуни айтадиларми?

Биз энди мустақил, бировнинг кўзига қарамайдиган, ўз ихтиёри ўзида бўлган давлатмиз. Республикамизнинг мутасадди ташкилотлари турли-туман кашфиёт ва ихтироларга қўл уриб, она Ватанга озми-кўпми фойда келтириш, унинг оғирини енгил қилиш устида жон куйдираётган барча фарзандларига тўла-тўкис шароит яратиб берадилар, деган умидда ушбу мақолага нуқта қўйдик.

Уста ҲАҚГЎЙ.

Янгиликлар

ЦЕХ ИШГА ТУШДИ

Бухоро. Қизилтепа пахта тозалаш очиқ турдаги ҳиссадорлик жамияти ҳузурида тола чиқитларидан нотўқима материаллар тайёрлайдиган цех ишга тушди. Қизилтепалик толачилар ингичка толали пахтани қайта ишлайдиган цехни жиҳозлаш йўли билан ортиқча сарф-харажатлардан қутулдилар. Энди корхонага ҳар ойда 150 минг сўм соф фойда келади. Нотўқима материал ишлаб чиқариш кичик корхонасида элликка яқин фуқаро иш билан таъминланди. Вилоятнинг Хатирчи ва Навоий туманлари пахта тозалаш заводлари ҳам бу корхона маҳсулотидан харид қилиш имконига эга бўлишди.

И. ОЛИМЖОНОВА.

ҲАШАР

Жиззах вилоятида экологик ҳолатни яхшилаш, шаҳар ва қишлоқларда санитария ҳамда ободонлаштириш умумхалқ ҳашари ўтказилди. Унда 160 мингдан кўпроқ киши қатнашди. Вилоят ҳудудий коммунал фойдаланиш бирлашмаси жамоаси шу куни ишлаб топилган маблағнинг талайгина қисмини «Экосан» жамғармаси ҳисобига ўтказди.

«Адолат»нинг бозор иқтисодиёти луғати

АУДИТ (лотинча «тингловчи» сўзидан).

Бозор иқтисодиётининг молиявий ҳисоб-китоблар ишончли эканлигини тасдиқловчи атрибути (ажралмас қисми) бўлиб, унинг замирида пуллик хизмат кўрсатиш маъноси ётади. Аудиторлар — бирон-бир уюшма, корхона, ҳиссадорлик жамиятининг молиявий-хўжалик аҳволини текширувчи шахслардир. Улар текширилувчи ташкилотлар раҳбарияти билан текширув ўтказиш учун контракт асосида шартнома тузадилар.

Асосий вазифалари — текширилаётган компаниянинг молиявий аҳволи хусусида хулоса чиқаришдир. Бу хулоса қонунда кўрсатилган тартибда компаниянинг йиллик ҳисоботида нашр этилади.

БИРЖА ВОСИТАЧИЛАРИ (маклер ва брокерлар). Улар фонд, товар ҳамда валюта биржаларида воситачилик вазифаларини бажарувчи шахс ёки фирмалардир. Биржа воситачилари маълум соҳалар бўйича ихтисослашган бўлиб, олди-сотди ҳаракатлари, акцияларнинг курслари ва бошқалар ҳақида муфассал ахборотга эгадирлар. Фонд биржаларининг замонавий биржа воситачилари, асосан, маклерлик идоралари ёки фирмалари шаклида фаолият кўрсатадилар. Улар ўзларининг фонд биржасидаги сўнгги олди-сотди маълумотлари мижозлар эътиборига махсус экранларда қайд этиладиган залларга, шунингдек телефон бўлими, мухбирлик ва статистика бўлимларига эгадирлар.

БРОКЕР — қимматли қоғозлар савдосида воситачилик қилувчи шахс. Бозор иқтисодиёти озми-кўпми ривожланган мамлакатларда банк эгаси ёки бухгалтерга қанчалик эҳтиёж катта бўлса, брокерга ҳам шунчалик катта бўлади. Брокернинг асосий даромади у воситачилик қилган олди-сотдидан тушган фоиздандир.

ВЕКСЕЛЬ — вексель берувчининг вексель эгаси (векселни ушлаб турувчи)га муддати етиб келганда маълум миқдордаги пулни албатта қайтариш мажбуриятини тасдиқловчи қимматбаҳо қоғоз.

Вексель пулнинг тўлов воситаси эканлиги заминида пайдо бўлган. Халқаро савдо-сотиқда, шунингдек йирик давлатларнинг ички хўжалик юритиш ишларида векселдан кредит-ҳисоб-китоб муносабатларини расмийлаштирувчи муҳим восита сифатида фойдаланилади.

ДИВЕРСИФИКАЦИЯ — (лотинча «турли хил кўриниш», «ўзгариш» сўзларидан).

Йирик фирмалар, бирлашмалар, корхоналарнинг асосий ишлаб чиқариш соҳалари билан тўғридан-тўғри ишлаб чиқариш алоқалари бўлмаган ёки вазифа жиҳатидан тобе эмас соҳаларга кириб бориши.

ДИВИДЕНД — (лотинча «бўлинадиган нарса» сўзидан).

Олинган даромаднинг акция эгасига тўланадиган қисми. Ҳиссадорлик жамияти олаётган даромаднинг фақат бир қисмигина дивиденд сифатида тўланади. Бошқа қисми эса жамғариш фонди, солиқларни тўлаш ва ҳоказолар учун ажратилади. Дивиденднинг оз-кўплиги олинган даромаднинг миқдори, чиқарилган акцияларнинг сони ва солиқ даражасига боғлиқ.

Пилламиз—тилламиз!

АНДИЖОНЛИКЛАР ҒАЛАБАСИ

Андижон вилояти пиллакорлари қабул пунктларига уч минг тўқсон тўрт тонна қимматбаҳо саноат хомашёси етказиб бердилар. Ҳар қути қурт уруғидан ўртача 58 килограммдан ҳосил олинди. Улуғнор, Асака, Пахтаобод, Балиқчи туманлари пиллакорлари бу муваффақиятга салмоқли улуш қўшди. Пилла топшириш давом этмоқда.

* * *

● Сурхондарё вилоятининг Жарқўрғон туманидаги Т. Шабуров номли хўжалик пиллакорлари вилоятда биринчилар қатори режани бажаришга эришдилар.

Кўп тармоқли хўжаликда ҳар йили пилладан мўл ҳосил олинмоқда. Бу йил заршунослар 20 тонна пилла етиштириб, шунинг 60 фоизини биринчи навларга топширдилар. Хўжаликдаги 245 оила бу йил ўз меҳнатига яраша яхши даромад олади.

СУРАТДА: пиллакор Алланазаровлар оиласи ҳар бир қути уруғдан ўрта ҳисобда 50 килограммдан «кумуш тола» олишга муваффақ бўлди.

И. ХЎЖАЕВ (ЎзА) олган сурат.

Ўзбекистон Мустақиллигининг беш йиллигига

ПАРТИЯ ТАШАББУСИ БИЛАН

Чустда Ўзбекистон «Адолат» социал-демократик партияси Наманган вилоят Кенгашининг Ўзбекистон мустақиллигининг беш йиллиги ҳамда соҳибқирон Амир Темур таваллудининг 660 йиллигига бағишланган семинар-кенгаш бўлиб ўтди

[illegible]

[illegible]

...бу тадбирдан четда қолаётгани йўқ. Халқимиз келажаги ва камолига кенг йўл очиб берган, асрлар бўйи орзу-умид қилинган мустақиллик шарофати билан жонажон Ватанимизда рўй бераётган катта ўзгаришлар мамлакатимизнинг халқаро майдондаги нуфуз ва эътиборини янада ошириб юборди. Ўзбекистон «Адолат» социал-демократик партиясининг юзага келиши, мамлакатда кўппартиявийликка кенг йўл очиб берилишининг ўзиёқ мустақилликнинг сермаҳсул мевасидир. Катта ва муҳим вазифаларни ўз олдига мақсад қилиб қўйган «Адолат» социал-демократик партияси эндиликда ўз сафларини сон ва сифат жиҳатидан мустаҳкамлаб бормоқда. Халқ бирлиги ва тинчлиги йўлида муҳим ишларни амалга ошираяпти. Албатта бу ҳаракатдан Наманган вилояти партия Кенгаши ҳам четда қолаётгани йўқ:

— Бу семинар-кенгаш муҳим ишлар олдидаги дастлабки босқич бўлади, — дейди биз билан суҳбатда Ўзбекистон «Адолат» социал-демократик партияси Наманган вилоят Кенгашининг иккинчи котиби Ҳакимжон Ҳалилов. — Ундан кўзланган мақсад мустақиллигимизни тараннум этиш, унинг оламшумул аҳамиятини, бераётган серҳосил мевасини халққа етказиш, бу борада катта тушунтириш ишларини олиб боришдан иборатдир. Бу албатта ишдаги, ҳаётдаги фаоллигимизни, давлатимизга, халқимизга сидқидилдан меҳнат қилишга тайёрлигимизни ҳам ифодалайди. Қолаверса, саховатли ишларини Ватанга, улуғ Туронга бўлган чексиз меҳру-мурувватларини эслаш, улардан ўрнак олиш ҳаммамиз учун улкан саодатдир.

Ҳақиқатдан ҳам таваллудининг 660 йиллиги улкан тантаналар билан нишонланиши кутилаётган соҳибқирон Амир Темур ўзбек халқи довруғи бутун дунёга таралишига, ўзининг бетакрор сиймоси билан жаҳон тафаккур ва маданият хазинаси бойиб, такомиллашиб боришига бебаҳо улуш қўшган буюк инсондир. Шарқда ва Ғарбда соҳибқирон Амир Темур тарихига оид кўплаб солномалар, адабий-бадиий илмий асарлар вужудга келган. Аммо уларнинг айримларида жаҳонгир ҳақида реал, ҳар доим ҳам рўй-рост, ҳаққоний гапирилмади. Аксинча, тарихий воқеликка мос келмайдиган афсона, турли-туман ривоятлар тўқилди. Республикамизнинг давлат мустақиллигига эришилгунга қадар соҳибқирон фаолияти, ҳаёти, у барпо этган марказлашган давлатнинг туб моҳияти, бош ғояси, ижтимоий, сиёсий, иқтисодий, маданий, диний нуқтаи назардан жаҳон тараққиётида тутган ўрни ва аҳамияти халқимизга сохталаштириб берилди. Мазмун-моҳияти атайлаб бузиб талқин қилинди.

Мустақиллик, истиқлол, озодлик туфайли республикада рўй берган демократик ўзгаришлар жараёни эвазига соҳибқироннинг асл сиймоси халққа етиб борди. У давлат бошлиги сифатида туркий халқлар давлатчилигига асос солгани, давлатчилик анъаналари, тажрибаларини кенг минтақаларга ёйгани ҳақидаги бор ҳақиқати ҳам... [illegible]

...халқимиз учун анча ҳайрли ишларни амалга оширди. Ўтган бир йил унинг учун тикланиш, уйғониш даври бўлди. Маълумки, партиянинг карвони «Адолат» номи билан йўлга чиққан. Шундай экан соҳибқироннинг «Куч — адолатда» деган шиори партия фаолиятининг мазмунини ташкил этмоқда. Зеро юртбошимизнинг ҳар доим ҳам «Халқ ҳамма нарсага чидаши мумкин, аммо адолатсизликка асло чидай олмайди» деган пурмаъно сўзлари биз бу борада муҳим ишларни амалга оширишимизни кўрсатиб турибди. Бу инсонпарварлик қарашдан келиб чиқиб, ижтимоий адолатсизликка учраганлар «Адолат»нинг ҳимоясига олинмоқда.

Партия Сиёсий Кенгашининг YI Пленумида Наманган вилояти партия Кенгаши томонидан олиб борилаётган ҳаётий ишларга муносиб баҳо берилиб, кенгашнинг ўз фаолиятини жойларда тобора жонлантириб бораётганлиги таъкидлаб ўтилган эди. Партия Кенгаши эзгу мақсадларни амалга ошириш йўлида астойдил ишламоқда. Ишга туғаноқ бўлаётган муаммоларни ўз вақтида ҳал этишнинг чорасини топаяпти. Семинар кенгашда бу ҳақдаги масалалар алоҳида таҳлил этилиб, қилинадиган ишлар, олдинда турган вазифалар ҳақида фикрлашиб олинди.

Семинар-кенгашда Наманган вилоят партия Кенгашининг иккинчи котиби Ҳакимжон Ҳалилов «Ўзбекистон Республикаси мустақиллигининг беш йиллиги ҳамда соҳибқирон Амир Темур таваллудининг 660 йиллигини муносиб кутиб олиш юзасидан партия ташкилотлари олдида турган муҳим вазифалар ҳақида» маъруза қилди. Шунингдек, бу масалалар ва партиянинг ички, ташқи ишлари юзасидан Чуст тумани ва шаҳар партия Кенгашининг биринчи котиби Анваржон Ғанижонов, Наманган вилоят партия Кенгашининг биринчи котиби, Олий Мажлис депутати Асқаржон Икромов, республика «Адолат» ижтимоий-сиёсий газетаси Бош муҳаррири Тўхтамурод Тошев, Чуст шаҳри ҳокимининг муовини Набижон Назаров сўзга чиқишиб, ўз фикр-мулоҳазаларини изҳор этдилар. Вилоят партия Кенгашининг ташаббуси билан семинар-кенгашда шаҳардаги Мавлоно Лутфиллоҳ номли маданият ва истироҳат боғининг чойхонасига «Адолат» номи берилди. Бир пиёла чой устида бўлган учрашув ҳам семинар кенгашга алоҳида мазмун ва моҳият бағишлади. Шаҳар маданият бўлимининг Каримжон Иброҳимов бошчилигидаги «Чуст наволари» дастаси иштирокчилари ижросида Ватанни тараннум этувчи, мустақилликни улуғловчи қўшиқлар янграли.

Кўпни кўрган отахон — Абдуллахон ҳожи Маъруфов партия ташаббуси билан ўтказилган семинар-кенгашнинг аҳамияти ҳақида гапирар экан, қўлларини дуога очиб, юртбошимизга соғлик-саломатлик, юртга тинчлик-омонлик, партия фаолиятига ривож тилади. Энди бундай тадбирлар вилоятнинг бошқа туман ва шаҳар партия Кенгашларида ҳам бўлиб ўтади.

Рустам ДОСТОН,
«Адолат»нинг махсус мухбири.

1996 йил—Амир Темур йили

СОҲИБҚИРОН ДЕЙДИКИ...

● Бир куни падари бузрукворимиз — Амир Тарағай Баҳодир кўп қўйларни менга бериб, Самарқанд бозорига савдога йўлладилар. Қўйларнинг ҳаммасини минг олтинга сотиб, пулларни белга боғлаб сайр қилиб юрур эдим. Бир ерда хушовоз қаландар одамларга сўзлаб турғон экан: қўлида қоғоз-шеър битилган, у дер эди:

—Шул ёзувнинг қадрига етиб, ким минг олтунга олса, дунёнинг охирига етади...

Ҳимматим жўшиб, минг олтунни қаландарга тутқаздим. У менга тикилиб турди-да, сўнг насл-насабимни сўради. Айтдим. Сўнг тайин қилди:

—Отанг олдиға борғил, буни отанг олдида ўқи,борғунча очма...

Қоғозни келтириб, падари бузрукворга бердим. Очиб ўқидилар. Форсча рубоий экан — маъноси қуйидагича: зулм билан дунёда ном қолдириб бўлмайди. Жамшид, Сулаймон, Искандарлар ўтиб кетди, навбат сенга ҳам етиши тайин. Дунёга келдингми, яхшилик билан ном қолдир...

Рубоийнинг муаллифи — ўшал қаландар — аллома шоир Камол Хўжандий эркан. Ул зотни падари бузрукворимиз кўп ҳурмат қилар эрканлар.

—Баракалло, ўғлим, кўп доно ишга олтунларни сарф этибсан. Энди, минг олтунға олғон ушбу ҳикматга қатъий риоя қилмоқ лозимдур...

Падари бузрукворнинг айтгонларини бош устида тутдим.

● АҚШ Президенти Клинтоннинг сайлов кампанияси ташкилотчилари сайловчи аёлларга эътиборни кучайтирмоқдалар. Уларнинг фикрича бўлажак сайловларда аёллар муҳим ўрин тутади. Жамоатчилик фикри сўрови натижасида Клинтоннинг рейтинги эркакларга қараганда аёллар ўртасида икки баробар юқори экан.

● АҚШга тегишли иккита транспорт вертолёти сешанба куни тушга яқин тўқнашиб, ҳалокатга учради. Бунинг натижасида 6 киши ҳалок бўлди ва 16 нафар киши қаттиқ жароҳат олди.

● АҚШнинг Чикаго шаҳри маҳаллий баскетболчиларининг НБА финал ўйинида ғолиб чиқиши натижасида ўйиндан кейин ашаддий ишқибозлар шаҳар кўчаларида шовқин кўтариб, тартибсизликлар келтириб чиқардилар. Ишқибозларнинг «ғайратини сўндириш» учун полиция куч ишлатишга мажбур бўлди. Тўқнашув пайтида бир неча ўнлаб кишилар полиция томонидан қамоққа олинди.

● Замбия пойтахти Лусака шаҳри стадионида Замбия ва Судан миллий терма жамоалари ўртасидаги футбол ўйини тугагандан сўнг мезбонлар ғалабасидан мағрурланган томошабинлар майдонга ёпирилишди. Натижада 15 нафар ишқибоз оёқлар остида эзилиб, ҳалок бўлди, 52 нафари эса жароҳат олди.

● Британия полицияси Манчестер шаҳридаги савдо маркази ёнида юз берган бомба портлаши айбдорларини қидирмоқда. Полиция тахминига кўра, бомба шу атрофга қўйиб кетилган фургон ичида бўлган. Портлатиш Ирландия республикачилари армияси «иши» бўлиб, улар Шимолий Ирландияда тинчлик ўрнатиш ҳақидаги музокараларни барбод қилишни, чамаси, ният қилишган.

Туркиянинг гавжум кўчаларидан бири.

● Австралияда иккита ҳарбий вертолёт тўқнашди. Ҳалокат натижасида тўққиз нафар десантчи ҳалок бўлди, саккиз нафари дараксиз йўқолди. Тахминларга қараганда, улар ҳам ҳалок бўлишган. Яна саккиз нафар киши жуда оғир аҳволда касалхонага ётқизилди. Мудофаа кучлари вакили Андриан Д. Нейг «биз 17 нафар энг асл ўғлонларимиздан ажралиб қолдик», деди. Бу машъум воқеа террорчиликка қарши кураш машқлари пайтида содир бўлди.

● Покистон жанубида уч қаватли уй қулаб тушиши натижасида 22 нафар киши ҳалок бўлди, 25 киши эса жароҳатланди. Ушбу уйдан унчалик узоқ масофада бўлмаган жойда қазиш ишлари олиб борилган ва бу эса уй пойдеворига зарар етказган. Оқибатда ушбу машъум воқеа содир бўлди. Ҳалок бўлганларнинг орасида кўплаб аёллар ва болалар бор.

● Душанба куни АҚШнинг Айова штатида кучли ёмғир юз берди. Ушбу табиий офат туфайли тўлиб-тошган дарёлар штат марказидаги кўча ва майдонларни сувга тўлдирди. Миннесота ва Висконсинда ҳам худди шундай тошқинлар натижасида кўплаб фуқаролар азият чекдилар.

● Мисрда гумон қилинаётган уч нафар жангари ўқ отиш қуроли билан Сувайш канали ёнида икки нафар полициячини отиб ўлдирган. Шундан сўнг улар заргарлик дўконини талашга уриниб кўришган. Полиция бир жиноятчини Қоҳира яқинидаги саҳродан ушлаб олди. Қолган жиноятчилар қидирилмоқда.

● Швециядаги Эскильстун шаҳри суди биносида бомба портлади. Портлаш натижасида бир киши ҳалок бўлди ва бир неча киши жароҳатланди.

● Охири замонни башорат қилган диний сектанинг собиқ аъзоси, 49 ёшли Икуо Хаяши судда ўтган йили жиноятчиларга Киеши Карийя деган кимсани ўғирлашда ёрдам берганлигини тан олди. Карийя диний секта таъсирига тушиб қолган опасини озод қилишга ҳаракат қилган. Тахминларга қараганда, уни ўғирлашни ушбу диний гуруҳ раҳбари Асахар буюрган. Гуруҳ аъзолари Карийяни куч ишлатиб Фудзияма тоғидаги ўз лагерларига олиб кетишган.

Ўзбекистон-Ватаним маним

РУҲИ БАЛАНД БЎЛГАН ЭЛ БАДАВЛАТДИР

Қадим мозийдан келаётган шундай гап бор. Руҳий бардамлик, маънавий бойлик ҳар қандай тўсиқни енгиб ўта олади. Омад, фароғат эшиклари ўзига, танлаган йўли, орзу-умидларига қатъий ишонган кишиларга янада кенгроқ очилади.

«Ўзбекистон — Ватаним маним» қўшиқлар кўрик-танловини ўтказишдан кўзда тутилган мақсад ҳам шу эди. Унинг дастлабки босқичлари якунлари кишини қувонтиради. Қисқа вақт ичида она-юрт муҳаббати, Ватанга садоқат, истиқлол шарофати ила юртимизда рўй бераётган эзгу ўзгаришларни мадҳ этувчи кўплаб янги даъваткор, жозибадор қўшиқлар яратилди, янги истеъдодлар кашф этилди.

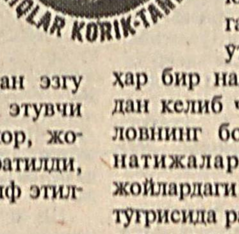

Кўрик-танловнинг сўнгги — якунловчи босқичини оммавий ахборот воситаларида ёритиш бўйича тузилган Матбуот марказининг навбатдаги йиғилишида ушбу муҳим тадбир муносабати билан республикамиз нашрлари олдида турган вазифалар яна бир бор муҳокама этилди. Марказ раҳбари Аҳмаджон Мелибоев ўз ахборотида таҳририятлар томонидан шу кунгача амалга оширилган ижодий-ташкилий ишлар, ютуқ-камчиликларга алоҳида тўхталиб ўтди. Йиғилишда ҳар бир нашр ўз йўналишидан келиб чиққан ҳолда танловнинг бориши, дастлабки натижалар, янги номлар, жойлардаги айрим муаммолар тўғрисида ранг-баранг мақолалар эълон қилиб боришига, қўшиқчилик санъатимизнинг ривожи тўғрисида мутахассислар, оддий тингловчиларнинг фикрларига ҳам алоҳида эътибор беришга келишиб олинди.

Диққат! Обуна!

«Адолат» газетаси учун йилнинг иккинчи ярмига обуна давом этмоқда. «Адолат» энг ишончли ҳамроҳим бўлсин десангиз алоқа бўлимига шошилинг!

●Иқтисодий ислоҳотларнинг иккинчи босқичида

ТАЙЛОҚ:

МУЛКЧИЛИК ДАРЁСИ ТОШҚИН

[illegible]

[illegible]

● Туман ҳокими А. Искандаровнинг кундалик ташвишлари кам эмас. Лекин уларнинг орасида пахта ва ғалла ташвиши алоҳида ўринда туради. Чунки элни тўйдираётган ва кийинтираётган, дастурхонни тўкин қилаётган — шулар. Ҳоким интенсив технология асосида ғалла етиштирилаётган майдонда ҳосилни йиғиштириб олиш режалари билан машғул.

● Улуғбек номли жамоа хўжалиги бошқарувининг раиси, Ўзбекистонда хизмат кўрсатган қишлоқ хўжалик ходими, «Дўстлик» ордени нишондори Мусо Тўраевнинг кайфияти яхши. Сабаби — бу йил ғалла ҳосили мўл бўлди...

● Хўжаликда кўплаб кичик ва хусусий корхоналар муваффақиятли равишда фаолият кўрсатаётир. Бундай корхоналарда ишлаб чиқарилган кунжут, зиғирдан ажратиб олинган мой аҳолига арзон нархларда сотилмоқда. Ишбилармон, мойжувоз эгаси Ҳикмат Тиллаев ва ўғли Шуҳрат бу ишларда кўпчиликнинг олқишини олмоқда.

Тоҳир НОРҚУЛОВ олган суратлар.

Зоҳир ТЎРАҚУЛОВ,
«Адолат»нинг Самарқанд бўйича ўз мухбири.

САВОЛГА ЖАВОБ

1. Замон зайлига қараб...

— Буюк Ипак йўлини тиклаш борасида ҳозир қандай ишлар олиб борилмоқда?

А. Қаландаров, Урганч.

— Бу қадимий йўлнинг инсоният цивилизациясидаги беқиёс аҳамияти ҳаммага яхши маълум. Авваллари бу йўлдан фақат туя карвонлари юрарди. Ҳозир, техника мислсиз даражада ривожланган бир даврда қадимий ипак йўлини тезюрар поездлару автомобилларсиз тасаввур қилиш қийин.

Шу йилнинг 13 май куни «Серахс-Машҳад» темир йўлининг ишга туширилиши, бу йўл Европани, Хитой ва Ҳиндистонни ўзаро боғлашини инобатга оладиган бўлсак, Буюк Ипак йўли аввалги чегараларида фаолият кўрсата олиши учун ҳамма асослар бор эканлиги яққол кўзга ташланади.

Қадимий йўл ўнлаб гавжум шаҳарлардан ўтган. Лекин улар орасида Бухоро ва Самарқанд алоҳида ўринга эга. Айниқса, Темурийлар пойтахти бўлган Самарқанд турли қитъалар шаҳарларини ўзаро боғлайдиган муҳим марказ ролини ўйнайди. Ҳозир юқори доираларда Самарқанд шаҳри ва шу ҳудуд ёнверида эркин савдо-сотиқ зонасини ташкил этиш масалалари ўрганиб чиқилмоқда. Ушбу масала буюк соҳибқироннинг 660 йиллик таваллуди кунларида узил-кесил ҳал бўлади.

2. Лотереяни ким ўйлаб топган?

— Ҳозир турли хил лотереялар ҳаётимиздан мустаҳкам ўрин олган. Бу ўйиннинг муаллифлари аслида кимлар?

Ҳ. ФАТТОҲОВ, Андижон.

— Мазкур савол кўпдан бери бир қатор баҳс ва мунозараларга сабаб бўлаётир. Лекин бизнингча қуйидаги тахмин ҳақиқатга яқинроққа ўхшайди.

XVII асрда Италиянинг Генуя шаҳрида ҳар йили шаҳар кенгашига 90 номзоддан беш нафарини танлаб сайлар эдилар. Бир куни сенаторлардан кимдир ўз ҳамкасбларига бўлғуси сайланажак бешлик кимлардан иборат бўлиши юзасидан гаров боғлашни таклиф қилди. «90 тадан бештасини танлаб олиш» ғояси шу йўсинда пайдо бўлди.

Бу ўйин аста-секин жаҳоннинг турли мамлакатларида оммалашиб бораверди. Айтиб ўтиш керакки, лотерея ўйинининг ташкилотчилари ундан яхшигина фойда кўрадилар. Лотерея патталари сотилишидан тушган пулларнинг деярли 40 фоизи давлат фойдасига қолади. Демак, лотерея ташкилотчилари ҳам ундан ўз улушини оладилар.

3. Шу ҳам — жазо...

— Ҳозир Англияда футбол бўйича Европа чемпионати давом этмоқда. Голландия футболчилари таркибида негадир «Аякс» клубининг машҳур ўйинчиси Патрик Кульверт кўринмаяпти?...

А. ИСМОИЛОВ, Тошкент.

— «Аякс» клубининг ўйинчиси Патрик Кульверт Роттердам шаҳрида машинасини катта тезликда ҳайдаб кетаётиб, бошқа бир машина билан тўқнашиб кетди. Нариги машина шаҳардаги театрлардан бирининг директорига тегишли эди. Директор шу ердаёқ оламдан ўтди. Хотинини эса оғир аҳволда касалхонага олиб кетдилар.

Яқинда Кульвертнинг иши бўйича суд бўлиб ўтди. Суд футболчига турма жазоси бермасликни лозим топди. Бунинг ўрнига у 240 соат ижтимоий ишларда меҳнат қилишга ҳукм этилди. Масалан, шу муддат давомида Кульверт болалар командасига футбол сирларидан сабоқ бериши мумкин. Бундан ташқари таниқли футболчи уч ойга шартли равишда қамоқ жазосига ҳукм қилинди. Икки ой давомида у синов муддатини ҳам ўтайди. Қонун ва тартиб-интизомни қиттак бузган тақдирда дарҳол қамоққа олинади. Кульверт 18 ой муддатга машина ҳайдаш ҳуқуқидан ҳам маҳрум қилинди.

4. Тошкент қаердан бошланади?

— Ер юзида каттадан-катта шаҳарлар талайгина. Бир бошидан иккинчи бошигача бир неча ўн километрга боради. Унинг маркази қаер ҳисобланади? Масалан, «Тошкентгача фалонча масофа» дейилганда пойтахтимизнинг қайси жойи назарда тутилади?

Ж. ҚИЛИЧЕВ, Сурхондарё.

— Қадимий анъаналарга кўра, икки шаҳар оралиғидаги масофа шу шаҳарлардаги марказий почта идоралари оралиғидан келиб чиққан ҳолда ҳисобланган. Чунки почта аравалари у шаҳар почтасидан бу шаҳар почтасигача бўлган йўлни босиб ўтарди. Ҳозир ҳам ўша қоида сақланиб қолаётганини эътиборга оладиган бўлсак, Тошкентнинг «О» — километри шаҳар Марказий почтамтидан («Олой» бозори ёни) бошланади, дейишга тўла ҳаққимиз бор.

5. Ялангоёқ юришнинг фойдаси

— Ялангоёқ юриш фойдалими?

Т. ТЎХТАЕВ, Жиззах.

— Ҳа, мутахассисларнинг фикрига кўра, бу нарсанинг фойдаси катта. Инсон оёқ товонларига 72 мингга яқин асаб ҳужайралари келиб туташган бўлиб, бу ҳужайралар мия, ўпка, юқори нафас олиш йўллари, жигар ҳамда буйрак билан бевосита боғланган. Ялангоёқ юриш оқибатида ҳамма мускулларнинг ҳаракати яхшиланади, қон айланиши, ҳатто инсоннинг ақлий фаолиятида сезиларли ижобий ўзгаришлар кўзга ташланади.

Ерда, қум ва майсалар устида ялангоёқ юриш танани чиниқтиради ва унинг сиҳат — саломатлигига хизмат қилади.

●Муносабат

МИНГ БИРИНЧИ ОДАМ

(Журналистикамиз хусусида баъзи мулоҳазалар)

Азиз юртдошим! Ҳали шундай мунаввар кунларга етиб келамизки, жонажон Ўзбекистонимизда ҳар бир шарафли касбнинг ўз мадҳияси бўлади. Мен ҳар ҳолда шунга умид қиламан. Шу боис ўша қутлуғ кунда барча журналистлару қалам аҳлининг мадҳияси сифатида жаранглайдиган ажойиб матнни топиб қўйдим. Мана у:

Айтар эди бир замон онам:
— Ўқиб катта бўлурсан, ўғлон!
Оқил бўлу мард бўл чинакам,
Бу икки иш эмасдир осон.

Ҳақиқат —бир, ҳақиқат аччиқ,
Шундан доим балога дучор.
Сен мард бўлгин, сен унга очиқ
Ҳимоячи бўлгин устивор...

Изоҳ бериб ўтай: бу украиналик шоир Андрей Малишко шеъри. Эркин Воҳидов таржимаси. Уни чимкентлик хонанда Рустам Ғоипов қўшиқ қилиб куйлаяпти.

***

Журналистика соҳасида анчадан бери қалам тебратаётган бўлсам-да, ҳалигача бу касб ҳақида, унинг теварак-атрофидаги муаммолари тўғрисида тузукроқ бирор сўз айтмаган эканман. Ҳолбуки, бу хусусда кўпдан бери айтмоқчи бўлган, бироқ қандайдир сабабларга кўра айтолмай, юрак тубида қолиб кетаётган гаплар анчагина бор.

Республикамиз парламенти ҳар йилнинг 27 июнини Ўзбекистон Республикаси матбуот ва оммавий ахборот воситалари ходимларининг куни этиб белгилаш тўғрисида тарихий қарор қабул қилганига ҳам мана, уч йил бўляпти. Ниҳоят мустақил мамлакатимиз журналистлари ўзларининг касб байрамини нишонлайдиган кунга эга бўлдилар.

«Журналистлар» сўзини ёздиму ўйланиб қолдим. Ғўр болалик йилларимдаги бир воқеа ёдимга тушди.

Ўрта мактабда бизнинг синфимизга Альфия Арслонова деган опа раҳбарлик қиларди.

— Болалар, — сўраб қолди кунлардан бирида Альфия опа, — тез йилларда мустақил ҳаётга қадам қўясизлар. Қани, айтинглар-чи, ким қандай касбни эгалламоқчи?

Синфдошларимиздан бири прокурорликни ихтиёр қилганлиги ҳақида айтди. Иккинчиси тап тортмай, «Банкир бўламан» деди. Келажакда пул дарёсининг ичида сузиб юришликка ваъда берди. «Ҳаммаларинг мендан қарз сўраб келасанлар ҳали» дея кўз ҳам қисиб қўйди. Мен журналист бўлиш ниятим борлигини билдирдим. (Ўша пайтлар газеталарда 5-10 қатор мақолаларим босилиб чиқарди).

— Энг яхши касбни сен танлабсан, — деди Альфия опа менга қараб, — журналистика бу инсонни мадҳ этувчи, уни улуғловчи касб. Прокурорлик билан банкирлик ҳам яхшику, лекин бу касбларнинг келажаги йўқ. Улар тез йиллар ичида барҳам топадилар. Сабаби — биз коммунизм қуряпмиз. Ҳозирги авлод, яъни сизлар коммунизмда яшайсизлар. Буни бизга Хрушчёв отамиз ваъда қилганлар. Коммунизмда эса суд, прокурор, милиция деган нарсалар бўлмайди. Пулга ҳам ҳожат қолмайди....

Синф раҳбаримизнинг бу гапларидан кейин мен бошимни баланд кўтардим. Бўлғуси прокурор билан банкир хомуш тортиб қолдилар...

Орадан йиллар ўтди. Кейин маълум бўлишича, Альфия опа ҳам, Хрушчёв бобо ҳам нурли келажак — коммунизм қурилиши муддатини белгилашда, қолаверса, у ҳали дунёга келадими ёки йўқми, бу тўғрида хом башорат қилган ва анча янглишган эканлар.

Мазкур мақолада биз журналистларнинг ижтимоий ҳаётимиздаги роли ҳақида кўп мушоҳада қилиб ўтирмаймиз. Бу тўғрида анча-мунча рисолалар битилган. Биз қуллик кишанларини парчалаб ташлаган мустақил давлатимиз учун унинг ишонган дастёрлари бўлмиш журналист кадрлар тайёрлаш, бу ишнинг сифат даражаси, ўзига хос муаммолари тўғрисида фикр юритмоқчимиз.

«Журналистликка ўқимайдилар, балки журналист бўлиб туғиладилар. Мингта киши пайқамай ўтган нарсани минг биринчи киши пайқайди — фақат у журналист бўлса». Бу менинг гапим эмас, балки таниқли файласуфнинг гапи. Ҳозир нафақат ТошДУда, балки жаҳон Иқтисодиёти ва Дипломатия университетида, шунингдек Манноп Уйғур номли Санъат институтида, вилоят университетларининг баъзиларида журналистика фани ўқитилмоқда. Мустақил Ўзбекистон энди чет элларга ўзининг малакали журналистларини муқим ишлаш учун юборадиган кунлар ҳам етиб келяпти. Санъат институтида таҳсил олаётган талабалар эса ўзларининг фаолиятларини санъат соҳасидаги журналистикага бағишлашлари турган гап. Юқорида мен таниқли файласуфнинг гапини келтириш билан журналист ҳеч қандай дорилфунунда ўқимаса ҳам бўлаверади, демоқчи эмасман. Асло! Бундан худо сақласин. Лекин ўша дорилфунунда фақатгина Яратганнинг ўзи юрагига бирон нарса ёзиш, ижод қилиш машаққатини, «дарди»ни солган одам ўқимоғи керак. Дорилфунун эса бу «дард»ни чархлайди, ўткирлаштиради, холос. Аслида эса, минг афсуски, бундай бўлмаяпти. Журналистикани, масалан, ғалвир юзидаги жавоҳир деб тасаввур қилсак, ўша ғалвирда дуру жавоҳирлар билан бирга қўшилиб анча-мунча хас-чўплар ҳам қолиб кетяпти.

Яқинда вилоятларимиздан бирида хизмат сафарида бўлдим. Вилоят газетасининг муҳаррири журналист кадрлар хусусида гап бошлаб қолди. Сўнг афсусланиб бош чайқади:

— Журналистликка ўқиб келаётган баъзи йигит-қизларнинг айримларидан кўнглимиз тўлмаяпти. Кўплари ҳатто «ни» билан «нинг» нинг ҳам фарқига етолмайдилар. Ниҳоятда ғўр улар... Ҳаёт тажрибаси эса мутлақо йўқ. Билмадим, журналист кадрлар етиштириб чиқариш сон-саноғи жиҳатидан Давлат режа қўмитаси бирон-бир режа белгиларми-кан ёки йўқми. Мабодо белгилайдиган бўлса, у ҳолда бу режа «аъло» баҳога адо этиляпти. Бунга ҳар қадамда ишонса бўлади. Лекин сифат масаласига келганда, мени маъзур тутгайсизу бундай дипломли журналистлардан менинг учун етти синф билими бор қишлоқ мухбири афзал.

Бу гап менинг ич-ичимдан ўтиб кетди... Ўйланиб қолдим: ахир қонуншунос ношуд бўлса, унга терговчи курсиси, врач нўноқ бўлса унга жарроҳлик тиғи шундайгина осонликча бериб қўйилмайдику! Нега энди ландавур журналистнинг қўлига қалам ушлатиб қўйилаверади? Ёки журналистнинг хизмат масъулияти ўша қонуншунос ёки жарроҳникидан камроқми? Мен, масалан, аксинча, деган фикрдаман.

Нега шундай ҳол юз беряпти? Мени маъзур тутгайсизу, лекин таниш-билишчилик, ошна-оғайнигарчилик деган баъзи бир турқи совуқ иллатлар журналистикадек муқаддас даргоҳга ҳам аста-секин бўлса-да, кириб келмаяптимикан?

Бундан ўттиз йиллар аввал, биз журфакда таҳсил кўрганимизда биз билан бирга умуман журналистикадан йироқ касбга ёндошиб олган йигит-қизлар ўқир эдилар. Улар орасида такси ҳайдовчиси ҳам бор эди, сосиска сотувчи ҳам, милиция ходими ҳам... (Таниқли масалчи шоир Мухтор Худойқулов уларга шундай дерди: «Ука, мен сенга «уч»ми, «тўрт»ми қўйиб беришим мумкин, лекин сендан икки дунёда журналист чиқмайди».). Дарҳақиқат , ўша такси ҳайдовчи дўстимиз ҳозир катта бир автокорхонанинг бошлиғи, сосиска сотувчи аёл умумий овқатланиш корхонасига раҳбар, сержант дўстимиз эса майор даражасигача етиб бориб, яқинда истеъфога чиқди. Уларнинг дипломлари эса сандиқда чанг босиб ётибди.

Мени ҳали-ҳамон бир савол ўйлантиради: улар қимматли вақтларини, умрларини сарф қилиб, нега ўқиди эканлар? Кимларнинг ўрнини банд қилиб ўтди эканлар? Билолмадим, билолмадим... Менинг билмаслигимку кечирарлидир, лекин бу нарсани уларнинг ўзлари ҳам билмасликлари жуда-жуда қизиқ бир ҳол.

— Ҳа энди ҳамма қатори ўқиб қўйганмиз-да, — дейишади баъзилари тап тортмай. Ўша «ҳамма қатори ўқиб қўйганлар»дан биттаси ҳақида гапириб бераман.

Телевидениеда ишлаб юрарканман, Бухоро вилоятида хизмат сафарида бўлиб қолдим. Кинооператор укамиз бор эди. Ҳамма нарсага бошини суқавериб, бизни роса гангитди. Худойим фаросат улашаётганда уни четлаб ўтган, лекин тил тақсимлаётганда роса сахийлик қилган экан... «Ана у одам билан суҳбат қилиш керак, мана бу одамни суратга тортиш лозим» дея биз, муҳаррирларга ақл ўргатаверарди.

Аввалига бироз ўзимни босдим. Лекин кўп ўтмай жаҳлим қўзиди.

— Сиз кинотасвирчисиз, ука, — дедим унга, — вазифангиз кўрсатиш муаллифи нимани лозим топса, ўша нарсани суратга тушириб бериш. Шу холос...

У ҳам бирданига тутоқиб кетди.

— Кечирасиз, окоси, — деди помидордек бўзариб, — билмасангиз билиб олинг. Биз ҳам журналистмиз.

Мен аввалига у ёлғон гапиряпти, деб ўйлабман. Кейин билсам, — ё астағфуриллo! — рост айтибди. Ҳақиқатан ҳам у журналист, тўғрироғи журналист дипломига эга экан. Журфакни шунчаки ҳавас учун битириб қўйибди. Бу йигит умри бўйи бирор сатр мақола ёзган эмас, ёзмайди ҳам. Ўзи муаллифлик қилиб, бирор дақиқалик кўрсатув тайёрламаган. Йигирма йилдан бери кино камерасини кўтариб юриш билан овора. Унинг ҳам уйидаги сандиғида дипломи чанг босиб ётибди. Эвоҳ, журналист дипломи шунчалик ҳам хор бўладими! (Менинг гапимга унча ишонмаганлар учун бу йигитнинг исми-фамилиясини шахсан ўзларига айтиб беришим мумкин...)

Ушбу мавзу, ўз ривожига кўра, бошқа бир муаммога йўл очиб беради. У ҳам бўлса, журналистларимизни тарбиялаб чиқараётган одамлар кимлар? «Сен менга устозинг кимлигини айтгин, мен сенга ўзингнинг кимлигингни айтаман» деган нақл ушбу жойда жуда-жуда қўл келади.

Менинг фикри ожизимча, Тошкент Давлат Университетида «ҳали ишдан қўли чиқиб қолмаган» домлалардан бири Сайди Умировдир. Камина ҳам бир вақтлар у кишининг ўгитларини олганман. Анвар ака Шомақсудов, Тўғон ака Эрназаровдан сўнг қанчадан-қанча одамлар ишлаб кетишмади журфак раҳбари бўлиб! Уларнинг орасида украину қрим татар миллатига мансублари ҳам бор эди. Гап миллатда эмас, гап ўша кишиларнинг ижодкор сифатида элга танилган-танилмаганлигида. Тўғри, улар олим эдилар. Лекин олимлик бошқа, қайноқ ҳаёт муаммолари бошқа. Қизиқ, сиз бирон жойда касалхонага бош врачлик қилган агрономни ёки чорва фермасига мудирлик қилган шоирни учратганмисиз? Мен, масалан, учратмаганман. Журналистикада эса бўлаверар экан... Фақат охирги пайтларда Муҳаммад Али, Абдулла Шер каби таниқли қалам соҳиблари бўлғуси журналистларга сабоқ бераётганликларини эшитиб, бироз таскин топасан, киши.

ТошДУда журналистикани қалб, виждон кўзгуси деб биладиган домлалар анча бор. Айтиб ўтганим Сайди Умиров, шунингдек Тоҳир Пидаев, Мухтор Худойқулов ва бошқалар шулар жумласидандир. Лекин кейинги йилларда уларнинг сафларига келиб қўшилаётган домлаларнинг ҳаммасини ҳам шу касб фидойилари деб бўлмайди.

Журналист қанчалик билимдон бўлса, шунчалик яхши, ўқимишли ёзади. Бу ўринда бир нарса ҳақида айтиб ўтмоқ жоиздир. Келинг, биз ўзимизнинг қобиғимизга ўралашиб қолмайлик. Жаҳон эътироф этган машҳур публицистлар Ромен Роллан, Жон Стейнбек, Михаил Кольцов, Анатолий Аграновский, Аркадий Сахнинларнинг ижодларини ўрганайлик. Улар — тенги йўқ мактаб.

Халқимизнинг таниқли, машҳур қалам соҳиблари ижодини билиш эса ҳам фарз, ҳам қарз. Мен А. Авлоний, М. Алиев, А. Қодирий, Ҳамид Олимжон, Ғафур Ғулом ва бошқаларни назарда тутяпман. Уларнинг публицистик ижодини ҳар бинр журналист мукаммал билмоғи даркор. Чет элга чиқиб ишлайдиган журналистлар эса — биринчи навбатда. Ахир журналист ўз миллатининг рамзи, тимсоли, қолаверса виждони эмасми!

Яна бир нарсани рўй-рост эътироф этмоғимиз лозим: бозор иқтисодиёти, янгича ижтимоий-иқтисодий муносабатлар халқ хўжалигининг турли соҳаларига бўлгани каби, журналистикамизга ҳам ўзининг таъсирини ўтказмай қолмади. Қўлида қалами бор, тажрибали ижодкорларнинг бир қисми ўзларини бошқа соҳаларга уриб кетдилар. Биз бу ўринда уларнинг номига танқидий фикр билдиришдан йироқмиз. Ҳар ким конкрет шароитлардан келиб чиққан ҳолда ўз йўлини фақат ўзи танлаб олишга ҳақли. Фақат бир нарсани таъкидламоқчимиз, холос. Ҳозир республика журналистикасида мана шу касбни ўзи учун бир умрлик деб танлаб олган, унингсиз ўз ҳаётини тасаввур қилолмайдиган ҳақиқий фидойилар, таъбир жоиз бўлса, журналистиканинг ватанпарварлари қолганлар, холос. Шу боис ҳам биз уларнинг қадр-қимматини жойига қўймоғимиз лозим.

Халқимиз орасида унинг дарди билан яшаб, муаммолари ичига чуқур кириб борган ҳолда оғирини енгил қилиш устида куч-ғайратини, юрак қўрини аямаётган, шунинг учун ҳам қадр-эътибор топган журналистлар талайгина топилади. Албатта, битта мақолада уларнинг ҳаммасини номма-ном санаб ўтиш қийин. Лекин ҳозир, айни кунларда бўлмаса ҳам жуда оғир тикланиш йилларимизда юлдузи ярқ этган баъзи журналистларнинг номларини тилга олгим келади. Аҳмаджон Мелибоев, Мурод Абдуллаев, Ашурали Жўраев, Сафар Остонов, Ёқубжон Хўжамбердиев, Муҳтарама Улуғова, Ҳабибулло Олимжонов, Хуршид Дўстмуҳаммад, Шуҳрат Жабборов... ва бошқаларни халқимиз асосли равишда ҳурмат қилади.

Энди яна мақола бошида келтирилган фикримга қайтаман. Минг шукрлар бўлсинким, неча ўн йиллаб орзиқиб кутилган кунларга ҳам етиб келдик. Истиқлолимизни қўлга киритдик. Энди Ўзбекистонга мустақил фикрлайдиган, ўзининг фуқаролик позициясига, дунёқарашига, принципларига эга бўлган журналистлар керак. Яна бир бор таъкидлайман: тез йиллар ичида юртимиз қалам соҳиблари чет элларда муқим ишлай бошлайдилар. Шу нарса ҳам бўлғуси журналистларимизнинг билим савияси, дунёқараши, одоб-ахлоқи масалаларига бутунлай бошқача ёндошиш лозимлиги вазифасини кўндаланг қилиб қўймоқда.

Менимча, олий ўқув юртларининг журналистика факультетлари ва бўлимларига талабалар қабул қилиш тартибини бутунлай ўзгартириш даври етиб келди. Тўғри, кейинги йилларда талабалар қабул қилишда бўлғуси журналистларнинг ижодий ишларини текшириб кўриш, яккама-якка суҳбат ўтказиш тартиби кенг жорий қилинди. Лекин бу нарса масалани ҳали тўла-тўкис ҳал қилиб бера олмади. Менимча, журналистика бўлимларига талабалар қабул қилишда ўзгача тест синовлари ўтказиш лозимга ўхшайди, у бўлажак журналистнинг нафақат дунёвий билимларини, балки ички оламини, руҳиятини, ижодий ишга лаёқатини, маҳоратини, касбга фидойилигини, қолаверса, ҳаёт тажрибасини ҳам рентген нурлари орқали кузатган каби аниқ-равшан ифодалаб бера олсин. Бир сўз билан айтганда, унинг қалбида Яратганнинг ўзи ташлаган чўғ борми-йўқми эканлигини аниқлаб берсин. Ана ўшандагина журналистика факультетларини юрагида ўти бор, касб шайдоси бўлган, ўзини журналистикасиз бир дақиқа бўлса-да, тасаввур қила олмайдиган, ҳаёт муаммоларига дуч келса, асло четлаб ўтмайдиган, ёзмаса туролмайдиган ҳақиқий қаламкашлар, таъбир жоиз бўлса «минг биринчи» кишилар битириб чиқадилар.

Қодиржон СОБИРОВ.

●Қонун — барчага баробар

ШАҲАР БЕДАРВОЗА ЭМАС

[illegible]

[illegible]

Тошпўлат ОДИЛОВ,
Қашқадарё вилояти божхона хизмати бошлиғи.

● Шаҳар-қишлоққа

МЕВА МЎЛ БЎЛАДИ

Дўстлик туманидаги «Навбаҳор» ширкатлар бирлашмаси асосан мевали ва манзарали дарахт кўчатларини етиштириш билан шуғулланади. Бу ерда имкониятлардан унумли фойдаланиш ҳисобига кейинги йилларда катта даромад олинаяпти. Хўжаликдаги 16 гектар майдонга жойлашган боғда юқори навли серҳосил мева берадиган кўчатлар етиштириш билан бир қаторда Дўстлик шаҳри аҳолисини сарҳил боғдорчилик маҳсулотлари билан таъминлаш ҳам пухта йўлга қўйилмоқда. Йўлдошхон Абдуходиева бошчилик қилаётган боғбонларнинг самарали меҳнатлари боис кунига 7-8 тонна олма, ўрик, олхўри ва гилос шаҳарликлар дастурхонини безамоқда.

— Бу йил Дўстлик шаҳридаги олтита болалар боғчасини ҳам ўз маҳсулотларимиз билан таъминлашни зиммамизга олганмиз, — дейди «Навбаҳор» ширкатлар бирлашмасининг раиси Файзиқул Муртозақулов. — Ваҳоланки, яқингача бу иш билан тайёрлов идоралари шуғулланишган. Эндиликда улар ўз имкониятлари даражасида ишлай олишмаяпти. Шунинг учун ҳам «Кабутар», «Шодлик», «Юлдузча», «Райҳон» болалар боғчалари билан боғбонларимиз бевосита шартнома тузишди. Баҳор Ғофуров, Дилшод Ғофуров, Турдихон Қобулова, Жамшид Қаноатов сингари соҳибкорлар эндиликда бу борадаги ишларини яхши уддалашаяпти. Ҳозиргача улар жажжи ўғил-қизларга 7 тоннадан ортиқ боғдорчилик маҳсулотлари етказиб беришди.

Республикамиз мустақиллигининг беш йиллиги нишонланадиган бу йилда боғдан камида 30 тонна ҳосил йиғиштириб олиниб, 50 минг сўмлик соф фойда кўриш мўлжалланаяпти. Ҳозир бирлашма боғ-роғларида пишиқчилик айни авжига чиққан палла. Хўжаликнинг Жиззах ва Дўстлик шаҳарларидаги фирмали дўконларига ҳам бу ерда етиштирилган ҳар хил мева ва сабзавотлар пешма-пеш етказиб берилаяпти.

Турдибой СОЙНАЗАРОВ,
«Адолат»нинг ўз мухбири.

●Луқмалар

КЎРГА ҲАССАМИ?

Тошкент шаҳрининг шундоққина қоқ марказидаги «Бешёғоч» майдони қаршисида жойлашган Ўзбекистон миллий боғига кираверишда «Фаррух Назир» фирмасига қарашли овқатланиш шохобчаси бор. Доимо хўрандалар билан гавжум бўлувчи бу қаҳвахонага қачон кирманг, кишининг кўнглига ғашлик солувчи ҳолатлар кўзга ташланиб туради. Айниқса, бу ҳолни тозаликнинг таъминланмаслигида пайқайсиз. Қаҳвахонадаги стол-стуллар кўпинча ифлос, йиғиштирилмаган бўлади. Қолаверса, уларнинг кўпи яроқсиз аҳволга келиб қолган, фойдаланиб бўлмайди. Наҳотки, фирма «ишбилармонлари» шундай шароитда мижозларга хизмат кўрсатиб барака топишса?!.

Бу ердаги яна бир қизиқ ҳолатдан кулишингизни ҳам, куйинишингизни ҳам билмайсиз. Қаҳвахонанинг кабоб тайёрланадиган жойида Нақшбандий бобомизнинг «Дил ба ёру, даст бакор!» яъни «Дилинг Аллоҳда, қўлинг меҳнатда бўлсин!» деган пурмаъно сўзлари катта ҳарфлар билан ёзиб қўйилган. Ажабо, нима бу, кўрга ҳассами? Бу сўзларни ўзларига шиор қилиб олиш билан қаҳвахона мутасаддилари нима дейишмоқчи? Ахир ҳар сатрида бир олам маъно яширинган бундай сўзларни тўғри келган жойларга ёзиб қўяверсак, инсофдан бўлармикин? Чунки у номига муносиб ҳам бўлиши керак-да! Шундай эмасми?

БУ ПОЕЗДМИ, ЁКИ...

«Тошкент — Хўжакент» йўналиши бўйича шаҳар атрофида қатновчи электр поездга чиққан кишининг ҳафсаласи пир бўлмай иложи йўқ. Поезддаги тартибсизликларни кўриб, ёқа ушлайсиз.

Биз 14 июнь куни шу поездга чиқдик. Биз чиққан вагоннинг патта назоратчиси Маҳмуд исмли йигит экан. (У фамилиясини айтишдан бош тортди. «Ҳоҳлаган жойингизда гаплашавераман», — деди хўроз каби гердайиб). Унинг йўловчиларга нисбатан муомаласини баён қилишга қалам ожиз, оғзидан чиққан сўзларини такрорлашга эса андиша йўл қўймайди.

Дамба-дам вагонга «эпчил» олибсотарлар чиқиб қолади.

—«Напитка»лар бор! Келиб қолинг! «Тошкент сув»и бор,— дея вагонни бошига кўтаришади. Айтган нарсаларининг нархи эса осмонда «Напитка»си— 15, «Тошкент сув»и — 10 сўм. Ахир дўконда улар бор йўғи 7 сўм ва 3 сўм туради-ку! Инсоф қаерда қолди? Наҳотки, давлат поезди, бир тўп олибсотарлар ихтиёрига бериб қўйилса? Биз шу хусусда электр поездининг бошлиғига мурожаат қилиб, у киши билан яқиндан танишмоқчи бўлдик. У ҳам фамилиясини айтишдан бош тортди. « Тадбиркор, ишбилармон» — олибсотарлар учун жавоб беролмаслигини айтди.

Бундай тартибсизликлардан бизнинг энсамиз қотди. Бу давлат поездими ёки ўзимизнинг эски «Қўқон арава»ми? — билолмай доғда қолдик...

Ҳикматуллоҳ ҚОДИРОВ,
«Адолат» мухбири.

«Шарқ» нашриёт-матбаа концернининг 75 йиллигига

МАЪРИФАТ МАЁҒИ

Ўзбекистон матбаачилари дарғасининг 75 йиллик тўйи муносабати билан «Адолат» газетаси мухбири унинг тарихий босиб ўтган йўли ва бугунги фаолияти, режалари ҳақида гапириб беришни сўраб «Шарқ» нашриёт-матбаа концернининг Бош директори, тарих фанлари номзоди Ислом Шомуродович ШОҒУЛОМОВГА бир неча савол билан мурожаат қилди.

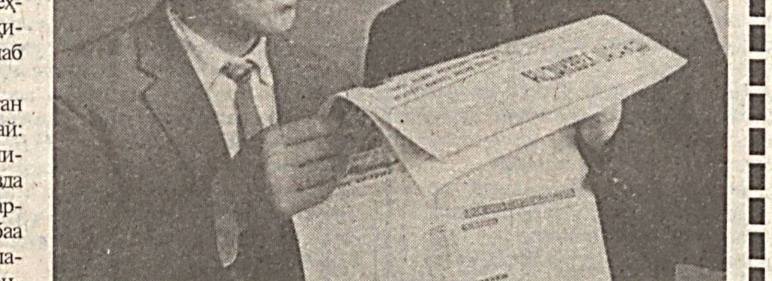

Журналист ва публицист Расул Раҳмонов ва ҳозирги концерн раҳбари Ислом Шоғуломов.

—Ислом Шомуродович, мустақил Ўзбекистон Республикасидаги [illegible] «Шарқ» нашриёт-матбаа концерни нафақат Ўзбекистонда, балки бутун Марказий Осиёда полиграфия соҳаси бўйича йирик корхона ҳисобланади. Мамлакатимизда матбаа-нашриёт соҳасини илмий жиҳатдан таҳлил этган [illegible]

—Қадимий маданият масканлари бўлган шаҳарларимиз [illegible]

1921 йил 21 мартда — ҳозирги «Шарқ» нашриёт-матбаа концерни [illegible]

Корхона етакчи раҳбарларига [illegible]

[illegible] ҳам, юксак анъаналар ва нозик талабларга жавоб бера олмайди. Бардошлилар эса [illegible]

Корхона тарихида ўзим кузатган ажойиб бир ҳодисани айтиб берай: «Шарқ» нашриёт-матбаа концерни[illegible]лар, бизда [illegible] азиз фарзандларини матбаа [illegible], сулолалар [illegible] қондан-қонга, авлодлардан-авлодларга ўтади.

Гоҳида ўз-ўзимга, нега шундай бўлади, деб савол бераман. Ўзимча, изоҳ топгандай бўламан. [illegible]

Биз ҳозир [illegible] мустақиллик [illegible]

—Агар [illegible] иса, шу давр [illegible] ётганингиз[illegible] батафсилроқ айтиб берсангиз.

—[illegible] мустақилликдан бошлаб [illegible] ўтиш, ян[illegible]

Концернинг салобатли биноси пойтахт ҳуснига-ҳусн қўшиб турибди.

[illegible]

турлари—ҳарбий гувоҳнома, меҳнат дафтарчалари, аъзолик билетлари, ҳар хил турдаги бланкалар чоп этиш ҳам обдон ўзлаштирилди.

Чоп этилаётган маҳсулотлар сифатини кўтариш ва ишлаб чиқариш самарадорлигини оширишш мақсадларида ўтган даврда бўшаб қолган майдонларда янги ишлаб чиқариш бўлинмалари: қимматбаҳо қоғозлар цехи, ягона газета цехида газета ва журналларни териш ва саҳифалаш компьютерлаштирилган участкаси, ботиқ босма мажмуида офсет ва ботиқ босма учун бичиқ тайёрлаш участкаси ташкил этилди. Республика газета-журнал экспедицияси Алоқа вазирлиги тизимидан концерн таркибига қабул қилинди. «Зиглох» фирмасининг қаттиқ муқовада китоблар тайёрлаш бўйича линияси (Олмония), «Шталь» фирмасининг қопқоқсиз машиналари, «Адаст» АЖнинг, «Доминант—725 ПВ», «Доминант—727» босма машиналари (Чехия), Львов факсимал-телефон аппаратуралар ИТИнинг 60 дан ортиқ газета саҳифаларини қабул қилиб олувчи «Фаянс—АП» персонал ла[illegible]

диликда бу майдонларда қуйидаги қўшма корхоналар иш юритаётир: Буюк Британиянинг «Рэнк Ксерокс» фирмаси билан «Ўзбек-ксерокс», америкаликларнинг «Фламинго» фирмаси билан «Афросиёб» савдо мажмуи, Туркиянинг «Демир металл» фирмаси билан «Шарқ—Мир ЛТД» супермаркети, қуйидагиларни ташкил этиш бўйича: АҚШнинг «МЗ Пасифик» фирмаси билан «Ал-Фаросат» КС компьютерлар йиғими бўйича линияни лойиҳалаштириш ва ўрнатиш; «Ўзбек-ксерокс» томонидан Қибрай тумани ҳокимияти билан ҳамкорликда гигроскопик тиббий момиқ ишлаб чиқариш корхонаси қуриш бўйича; «Шарқ—Мир ЛТД» ҚК билан қандолат ишлаб чиқаришини бунёд этиш ишлари олиб борилмоқда.

—Ишлаб чиқариш жараёнларидаги ўзгаришлар асосида ишчи-хизматчиларнинг ижтимоий аҳволи, иш жойи масаласи, янги касб эгаларига бўлган эҳтиёж муаммоларини беозор ҳал этиш қандай кечди?

—Амалга оширилган ишлар бир бутун ҳолда наинки мураккаб, 1992-1996 йилларда концерн иқтисодиётини яхшилашга, шунинг баробарида нашриёт-матбаа негизини ва унинг профессионал таркибини сақлаб қолишга, уни замонавий талабларга мувофиқ қайта қуроллантириш, ишлаб чи[illegible]

[illegible]

—Концернинг истиқболдаги режалари қандай?

[illegible]

Суҳбатдош:
Расул РАҲМОНОВ.

Ойнаи жаҳонда
24—30 июнь

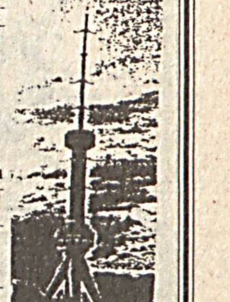

ДУШАНБА, 24

I

6.30 «Ассалом, Ўзбекистон!». Тонгги дам олиш дастури.
8.00 — 8.30 «Ҳафтанома».
*
8.30 «Мусиқа жавони». Тележурнал.
9.20 «Қалб садолари». Манзарали фильм.
9.30 «Кашф этилаётган имкониятлар». Республикамиз қишлоқларида тадбиркорликни ривожлантириш хусусиятлари ҳақида.
10.00 Янгиликлар.
10.05 «Маҳалламиз болалари». Телемусобақа.
10.50 «Севгим менинг — андуҳим менинг». Бадиий фильм.
12.20 Футбол. Европа чемпионати.
14.00 —14.05 Янгиликлар.
***
17.55 Кўрсатувлар тартиби.
18.00 Янгиликлар.
18.10 «Университет таълими истиқболлари».
18.40 «Ёшлик» студияси. «Хазина».
19.10 Футбол шарҳи.
19.25 Эълонлар.
19.30 «Ахборот» (рус тилида).
19.50 Эълонлар.
19.55 Биржа ва банк хабарлари.
20.10 Оқшом эртаклари.
20.25 Эълонлар.
20.30 «Ахборот».
20.55 Эълонлар.
21.00 «Ўзбекистон — Ватаним маним!».
21.05 «Ҳумо». Бадиий-публицистик кўрсатув.
21.40 «Санъатга бахшида умр». Халқ артисти Бернора Қориеванинг ижодий кечаси. Алишер Навоий номидаги академик Катта опера ва балет театридан ёзиб олинган.
22.20 «Талқин». Бадиий-публицистик кўрсатув.
22.55 «Олам ва одам». Маърифий кўрсатув.
23.25 Эълонлар.
23.30 «Ахборот».
23.55 Футбол. Европа чемпионати.
01.25 — 01.35 Тунги концерт.

II

18.00 Янгиликлар.
18.10 Эълонлар.
18.15 «Мультфейерверк».
18.35 «Палитра».
19.05 «Услуб» (мода янгиликлари).
19.15 «Камертон».
19.25 Эълонлар.
19.30 «Ахборот» (рус тилида).
19.50 Эълонлар.
19.55 «Курьер».
20.15 «Мусиқа, холос».
20.25 Эълонлар.
20.30 «Ахборот».
20.55 Эълонлар.
21.00 «Прайм-тайм».
21.10 Оҳанглар ва Эълонлар.
22.10 «Санта-Барбара». Телевизон бадиий фильм.
23.00 —24.00 «Спорт қитъаси».

III

17.50 Янгиликлар.
17.55 Эълонлар.
18.00 «Олатов гулдастаси». Телефильм.
*
Россия жамоат телевидениеси 18.10 — 20.40
*
20.40 «Самарқанд», «Ўғил, набира, чевара». Телефильмлар.
*
Россия жамоат телевидениеси 21.00 — 21.30
*
21.30 Эълонлар.
21.35 «Тропиканка сири». Телесериал.
22.25 — 22.30 Янгиликлар.

IV

17.10 — 18.45 Туркия телевидениеси.
*
18.45 «Мультқарусель».
19.00 «Кимга қанақа?»
19.20 «Кўзмунчоқ». Болалар учун дастур.
19.50 «Жаҳон янгиликлари». Халқаро шарҳ.
20.10 Эълонлар.
20.15 «Замин саховати».
20.45 «Етакчилар».
21.00 «Ўтган кунлар».
21.30 Эълонлар.
21.35 «Акциядор луғати».
21.45 «Умид» (уйғур тилида).
22.15 «Спорт-тайм».
22.45 «Кинематограф».
23.35 Эълонлар.
23.40 — 23.50 «Хайрли тун!».

СЕШАНБА, 25

I

6.30 «Ассалом, Ўзбекистон!». Тонгги дам олиш дастури.
8.00 — 8.25 «Ахборот».
*
8.25 Республика газеталарининг шарҳи.
8.35 «Ёшлар ва замон».
9.00 «Ўзбектелефильм» кўрсатади: «Неъмат Қўзибоев». Телефильм.
9.15 Биржа ва банк хабарлари.
9.30 «Кичкинтой» студияси. «Қўнғироқча».
10.00 Янгиликлар.
10.05 «Тақдир». Публицистик кўрсатув.
Ўқув машғулотлари:
10.30 Абитуриент-96. Математика.
11.00 Немис тили.
11.30 Абитуриент-96. Она тили.
*
12.00 «Наманган наволари». Мусиқий дастур.
12.30 «Иван Васильевич касбини ўзгартиради». Бадиий фильм.
14.00 Янгиликлар.
***
17.55 Кўрсатувлар тартиби.
18.00 Янгиликлар.
18.10 АКСЕЛС. Таълим соҳасидаги халқаро алоқалар.
18.40 Болалар учун. «Табиат шайдолари».
18.55 «Сайёрамиз садоси». Публицистик кўрсатув.
19.25 Эълонлар.
19.30 «Ахборот» (рус тилида).
19.50 Эълонлар.
19.55 «Бозор иқтисодиёти: муаммо ва ечим».
20.10 Оқшом эртаклари.
20.25 Эълонлар.
20.30 «Ахборот».
20.55 Эълонлар.
21.00 «Ўзбекистон — Ватаним маним!».
21.05 «Адолат». Ҳуқуқий-публицистик кўрсатув.
21.35 «Анъаналар этади давом...» Мусиқий кўрсатув.
22.15 Аброр Содиқов. «Мулкдор». Телеочерк.
22.50 «Санъаткор». Ўзбекистон халқ артисти Турғун Азизов портретига чизгилар.
23.25 Эълонлар.
23.30 «Ахборот».
23.55 «Ёшлар билан юзма-юз». Таҳлилий кўрсатув.
00.25 — 00.35 Тунги концерт.

II

18.00 Янгиликлар.
18.10 Эълонлар.
18.15 «Мультфейерверк».
18.25 «Тропиканка». Телесериал (Бразилия).
19.15 «Блиц». Фотокўрик.
19.25 Эълонлар.
19.30 «Ахборот» (рус тилида).
19.50 Эълонлар.
19.55 «Нафис мажлислар». Хотин-қизлар учун кўрсатув.
20.15 «Постфактум».
20.25 Эълонлар.
20.30 «Ахборот».
20.55 Эълонлар.
21.00 «АРТ-журнал».
21.15 Оҳанглар ва Эълонлар.
21.55 «Кинонигоҳ».
23.25 — 00.25 «Спорт қитъаси».

III

17.50 Янгиликлар.
17.55 Эълонлар.
18.00 «Ватанга қайтган хазина». Телефильм.
*
Россия жамоат телевидениеси
6.30 — 8.00 «Телетонг».
***
18.10 — 20.40
*
20.40 «Бу ажиб дунё».
*
Россия жамоат телевидениеси 21.00 — 21.30
*
21.30 Эълонлар.
21.35 «Тропиканка сири». Телесериал.
22.25 — 22.30 Янгиликлар.

IV

17.10 — 18.45 Туркия телевидениеси.
*
18.45 «Мультқарусель».
19.00 «Халқ саломатлиги йўлида».
19.30 «Шаҳрим — фахрим».
20.00 «Санта-Барбара». Телевизион бадиий фильм.
20.50 «Ўзбекистон — умумий уйимиз».
21.20 «Куркам сакура».
21.50 Эълонлар.
21.55 «Солиқ ҳақида сабоқлар».
22.10 «Дурдаршан» телекомпаниясининг кўрсатувлари.
22.40 Эълонлар.
22.45 «Америка бизнесининг тарихи». 9-кўрсатув. «Корпоратив бюрократия».
23.15 Эълонлар.
23.20 «Безнен мирас» (татар тилида).
24.00 — 00.10 «Хайрли тун!».

ЧОРШАНБА, 26

I

6.30 «Ассалом, Ўзбекистон!». Тонгги дам олиш дастури.
8.00 — 8.25 «Ахборот».
*
8.25 «Санъаткор». Ўзбекистон халқ артисти Турғун Азизов портретига чизгилар.
9.00 «Замин фидойилари». Телеочерк.
9.30 «Соғлом авлод учун!». Спорт дастури.
10.00 Янгиликлар.
10.05 «Ишбилармон». Хусусийлаштиришнинг дастлабки самаралари.
Ўқув машғулотлари:
10.30 Абитуриент-96. Кимё.
11.00 Алифбо сабоқлари.
11.30 Абитуриент-96. Физика.
*
12.00 «Гулғунчалар».
12.15 Ўзбек куйларидан концерт.
12.45 «Келинлар қўзғолони». Бадиий фильм.
14.00 — 14.05 Янгиликлар.
***
17.55 Кўрсатувлар тартиби.
18.00 Янгиликлар.
18.10 «XX аср вабоси». Гиёҳвандликка қарши кураш.
18.40 Болалар учун. «Қувноқлар даврасида».
19.10 Спорт хабарномаси.
19.25 Эълонлар.
19.30 «Ахборот» (рус тилида).
19.50 Эълонлар.
19.55 «Иқтисодиёт чорраҳаларида». Тележурнал.
20.10 Оқшом эртаклари.
20.25 Эълонлар.
20.30 «Ахборот».
20.55 Эълонлар.
21.00 «Ўзбекистон — Ватаним маним!». Қўшиқлар кўрик-танлови.
21.30 «Мустақил давлатимизнинг ҳуқуқий кафолати».
22.00 «Адашлар». Кинокўрсатув.
22.25 Мусиқий дақиқалар.
22.40 Футбол. Ўзбекистон чемпионати. «Дўстлик» — «Суғдиёна» (ёзиб олинган).
23.25 Эълонлар.
23.30 «Ахборот».
23.55 Футбол. Европа чемпионати. Ярим финал.
01.25 — 01.35 Тунги концерт.

II

18.00 Янгиликлар.
18.10 Эълонлар.
18.15 «Мультфейерверк».
18.35 «Табиат дунёси».
19.25 Эълонлар.
19.30 «Ахборот» (рус тилида).
19.50 Эълонлар.
19.55 «Юлдузли механика».
20.25 Эълонлар.
20.30 «Ахборот».
20.55 Эълонлар.
21.00 «Гиннес-шоу».
21.25 Оҳанглар ва Эълонлар.
22.05 «Санта-Барбара». Телевизон бадиий фильм.
22.55 —23.55 «Спорт қитъаси».

III

17.10 Янгиликлар.
17.15 Эълонлар.
*
Россия жамоат телевидениеси
6.30 — 8.00 «Телетонг».
***
17.20 — 20.40
*
20.40 Мусиқий дастур.
*
Россия давлат телевидениеси 21.00 — 21.30
*
21.30 Эълонлар.
21.35 «Келажак синовлари». Бадиий фильм.
23.20 — 23.25 Янгиликлар.

IV

17.10 — 18.45 Туркия телевидениеси.
*
18.45 «Мультқарусель».
19.00 «Экология ва ҳаёт».
19.30 «4-каналнинг эксклюзиви». Литвада Ўзбекистон кўргазмасидаги учрашувлар.
20.00 «Нафосат гулшани».
20.30 «Савол — жавоб». Хотин-қизлар учун дастур.
21.00 Эълонлар.
21.05 «Тошкент оқшомида».
22.05 «Рангинкамон» (тожик тилида).
22.35 «Буюк Ипак йўли». Лотерея ўйини.
22.40 Эълонлар.
22.45 «Кинематограф».
23.40 Эълонлар.
23.45 — 23.55 «Хайрли тун!».

ПАЙШАНБА, 27

I

6.30 «Ассалом, Ўзбекистон!». Тонгги дам олиш дастури.
8.00 — 8.25 «Ахборот».
*
8.25 Республика газеталарининг шарҳи.
8.35 «Адашлар». Кинокўрсатув.
9.00 «Иқтисодиёт чорраҳаларида». Тележурнал.
9.15 «Бир дунё болалармиз».
10.00 Янгиликлар.
10.05 «Икки эшик орасида». Публицистик кўрсатув.
Ўқув машғулотлари:
10.30 Абитуриент-96. Биология.
11.00 Инглиз тили.
11.30 Абитуриент-96. Адабиёт.
*
12.00 Ҳамза номидаги Тошкент Давлат мусиқа билим юрти анъанавий ижро ва созандалик бўлими битирувчиларининг концерти.
12.30 Футбол. Ўзбекистон чемпионати. «Нефтчи» — «МҲСК» (ёзиб олинган).
14.00 —14.05 Янгиликлар.
***
17.55 Кўрсатувлар тартиби.
18.00 Янгиликлар.
18.10 «Форишнинг бир куни». Телеочерк.
18.30 Ўсмирлар учун. «Улғайиш поғоналари».
19.00 «Санъат олами». Мусаввир Рустам Худойберганов.
19.25 Эълонлар.
19.30 «Ахборот» (рус тилида).
19.50 «Юзма-юз». Мулоқот.
20.10 Оқшом эртаклари.
20.25 Эълонлар.
20.30 «Ахборот».
20.55 Эълонлар.
21.00 «Ўзбекистон — Ватаним маним!». Қўшиқлар кўрик-танлови.
21.15 «Сўзга сиғинган умрлар». Республика матбуот ва оммавий ахборот воситалари ходимлари кунига бағишланган кўрсатув ва концерт.
22.15 «Ер-ер». Бадиий фильм.
23.25 Эълонлар.
23.30 «Ахборот».
23.55 Футбол. Европа чемпионати. Ярим финал.
01.25 — 01.35 Тунги концерт.

II

18.00 Янгиликлар.
18.10 Эълонлар.
18.15 «Мультфейерверк».
18.35 «Тропиканка». Телесериал (Бразилия).
19.25 Эълонлар.
19.30 «Ахборот» (рус тилида).
19.50 Эълонлар.
19.55 «Хобби-ҳолл».
20.15 «Мусиқа, холос...»
20.25 Эълонлар.
20.30 «Ахборот».
20.55 Эълонлар.
21.00 «Автосалон».
21.15 Оҳанглар ва Эълонлар.
21.55 «Кинонигоҳ».
23.35 — 00.35 «Спорт қитъаси».

III

17.50 Янгиликлар.
17.55 Эълонлар.
18.00 «Арслонбоб». Телефильм.
*
Россия жамоат телевидениеси
6.30 — 8.00 «Телетонг».
***
18.10 — 20.40
*
20.40 «Эстафета». Спорт кўрсатуви.
20.55 Эълонлар.
*
Россия давлат телевидениеси 21.00 — 21.30
*
21.30 Эълонлар.
21.35 «Тропиканка сири». Телесериал.
22.25 — 22.30 Янгиликлар.

IV

17.10 — 18.45 Туркия телевидениеси.
*
18.45 «Мультқарусель».
19.00 «Компьютер-ревю».
19.25 «Менинг маҳаллам».
19.55 Эълонлар.
20.00 «Санта-Барбара». Телевизион бадиий фильм.
20.50 «Каталог».
21.05 Эълонлар.
21.10 «02» тўлқинида.
21.25 «Эколот-коктейль».
21.55 Эълонлар.
22.00 «Дурдаршан» телекомпаниясининг кўрсатувлари.
22.30 «Кобра». Телесериал (АҚШ).
23.15 «Сизга таъзим!».
23.55 — 00.05 «Хайрли тун!».

ЖУМА, 28

I

6.30 «Ассалом, Ўзбекистон!». Тонгги дам олиш дастури.
8.00 — 8.25 «Ахборот».
*
8.25 «Нафосат олами». Кинодастур.
9.05 «Юзма-юз». Мулоқот.
9.25 «Ёшлик» студияси. «Талабалик йилларим».
10.00 Янгиликлар.
10.05 Немис тили.
10.35 «Хирмон бўлиб тўкилди дон...»
11.05 Болалар учун. «Сеҳрли оҳанглар».
11.35 «Камолот йўли». Маърифий кўрсатув.
12.05 «Бир наво янграр дилимда». Мусиқий композиция.
12.40 «Ёз ҳикоялари». Бадиий фильм.
14.00 — 14.05 Янгиликлар.
***
17.55 Кўрсатувлар тартиби.
18.00 Янгиликлар.
18.10 «Эҳтиёт бўлинг, поезд!».
18.20 «Ислоҳот ва масъулият». Қишлоқ ижтимоий инфраструктурасини ривожлантириш.
18.50 «Оламга саёҳат». Кинокўрсатув.
19.25 Эълонлар.
19.30 «Ахборот» (рус тилида).
19.50 Эълонлар.
19.55 «Ҳаёт ва қонун». Фуқаролик жамияти ва инсон ҳуқуқлари.
20.10 Оқшом эртаклари.
20.25 Эълонлар.
20.30 «Ахборот».
20.55 Эълонлар.
21.00 «Ўзбекистон — Ватаним маним!».
21.05 «Мактуб — кўнгил ойнаси».
21.45 Санъат усталарининг концерти.
22.20 «Етти иқлим садоси». Халқаро шарҳловчилар давраси.
22.50 «Саҳна ҳаёти».
23.25 Эълонлар.
23.30 «Ахборот».
23.55 —00.25 Эстрада тароналари.

II

18.00 Янгиликлар.
18.10 Эълонлар.
18.15 Мультфейерверк».
18.40 «Бизнес-уик».
19.00 «Сизнинг имконият».
19.10 «Мусиқа, холос».
19.25 Эълонлар.
19.30 «Ахборот» (рус тилида).
19.50 Эълонлар.
19.55 «Видеогид».
20.15 «Мусиқа, холос».
20.25 Эълонлар.
20.30 «Ахборот».
20.55 Эълонлар.
21.00 ТВ II намойиш этади.
21.10 Оҳанглар ва Эълонлар.
22.10 «Санта-Барбара». Телевизион бадиий фильм.
23.00 — 24.00 «Спорт қитъаси».

III

17.50 Янгиликлар.
17.55 Эълонлар.
18.00 «Семурғ — бахт қуши». Телефильм.
*
Россия жамоат телевидениеси
6.30 — 8.00 «Телетонг».
***
18.15 — 20.40
*
20.40 «Шоҳсупа сари».
*
Россия давлат телевидениеси 21.00 — 21.30
*
21.30 Эълонлар.
21.35 «Тропиканка сири». Телесериал.
22.25 — 22.30 Янгиликлар.

IV

17.10 — 18.45 Туркия телевидениеси.
*
18.45 «Мультқарусель».
19.00 «3 нуқта». «Учқун».
19.30 «Билиб қўйган яхши».
19.55 Эълонлар.
20.00 «Ўтмишсиз келажак йўқ».
20.30 «Мардона йигитлар».
21.00 «Бизнес-академия».
21.25 Эълонлар.
21.30 «Монитор-Осиё».
22.00 Эълонлар.
22.05 «Бу бўстон аро...»
22.35 «Истеъдодлар ва мухлислар».
23.05 «Дидар» (қозоқ тилида).
23.35 — 23.45 «Хайрли тун!».

ШАНБА, 29

I

6.30 «Ассалом, Ўзбекистон!». Тонгги дам олиш дастури.
8.00 — 8.25 «Ахборот».
*
8.25 Республика газеталарининг шарҳи.
8.35 «Халқ ижодиёти». Беллашув.
9.25 «Аёл борки, олам мунаввар...» Публицистик кўрсатув.
10.00 «Сирли сандиқ». Телеўйин.
10.40 «Томошабин мактублари».
11.10 Амир Темур таваллудининг 660 йиллигига. С. Пулатов. «Оқсарой». Шаҳрисабз шаҳар халқ театрининг спектакли.
13.00 «Замон билан ҳамнафас». «Роҳат» — юксалиш йўлида.
13.15 «Тараннум». Мусиқий дастур.
13.45 — 15.00 «Менга сўз беринг!». «Сим-сим, тилсимларинг оч».
***
17.55 Кўрсатувлар тартиби.
18.00 «Еттига етти». Телебеллашув.
18.40 «Янгилик изловчилар». Ихтирочилар ва рационализаторлар кунига бағишланади.
19.10 Спорт хабарномаси.
19.25 Эълонлар.
19.30 «Ахборот» (рус тилида).
19.50 Оқшом эртаклари.
20.05 «Ўзбекистон янгиликлари» (инглиз тилида).
20.15 «Бу ажиб дунё».
20.25 Эълонлар.
20.30 «Ахборот».
20.55 Эълонлар.
21.00 «Ўзбекистон — Ватаним маним!»
21.05 «Оталар сўзи — ақлнинг кўзи».
21.55 Дам олиш концерти.
22.25 «Жаҳон ҳафта ичида».
22.40 «Тунги сайр». Дам олиш кинодастури.

II

18.00 «Мультфейерверк».
18.10 «Уйинчоқлар растаси».
18.20 Ҳужжатли кино экрани.
19.00 Эълонлар.
19.05 «Хусусийлаштириш: қадам-бақадам».
19.25 Эълонлар.
19.30 «Ахборот» (рус тилида).
19.50 Эълонлар.
19.55 «Компьютер-Осиё».
20.25 Эълонлар.
20.30 «Ахборот».
20.55 Эълонлар.
21.00 «Бангкок-Хилтон». Телесериал.
21.25 Оҳанглар ва Эълонлар.
22.05 — 23.45 Видео — «О».

III

17.20 Дастурнинг очилиши. Эълонлар.
*
Россия жамоат телевидениеси 17.30 — 22.00
*
22.00 Эълонлар
*
Россия давлат телевидениеси 22.05 — 23.40
*
23.40 Эълонлар.
23.45 — 00.15 «Баҳодир». Телефильм.

IV

10.00 «Мазза!».
10.15 Эълонлар.
10.20 «Сиз учун учрашув».
10.50 Эълонлар.
10.55 «Ирэндек» (бошқирд тилида).
11.25 «Америка оламига назар» (такрор).
11.55 Болалар учун фильм. «Азиз».
13.00 «Режиссёр».
13.30 М. Ашрафий. «Севги тумори». А. Навоий номли Давлат академик Катта театрининг балет-спектакли.
14.40 — 15.05 «Эсдалик учун дастхат».
* * *
17.10 — 18.45 Туркия телевидениеси.
*
18.45 «Мультқарусель».
19.00 «Олам ва одам».
19.30 «Эллада».
20.00 Эълонлар.
20.05 «Санта-Барбара». Телевизион бадиий фильм.
20.55 «Сайёрамиз садоси».
21.15 Эълонлар.
21.20 «Салом, Франция!».
21.45 Кинонинг олтин асри. «Катта пойга». Бадиий фильм. 2-серия.
23.00 «Бу ажиб дунё».
23.20 Эълонлар.
23.25 — 23.35 «Хайрли тун!».

ЯКШАНБА, 30

I

6.30 «Ассалом, Ўзбекистон!». Тонгги дам олиш дастури.
8.00 — 8.25 «Ахборот».
*
8.25 «Камалак». Болалар учун кинодастур.
10.00 «Ватанимга хизмат қиламан».
11.00 «Актёрлар ва роллар». Садриддин Айний номидаги Бухоро вилоят мусиқали театрининг актрисаси, Ўзбекистонда хизмат кўрсатган артист Сайёра Зоҳидова.
11.35 «Қувноқ стартлар». Саралаш мусобақалари.
12.20 «Ташриф». Дам олиш дастури.
12.50 «Оталар сўзи — ақлнинг кўзи».
13.40 — 14.35 «Нурли келажак». Видеоканал.
***
17.55 Кўрсатувлар тартиби.
18.00 Болалар учун. «Жаҳонгашта қўғирчоқлар».
18.35 «Мультипанорама».
19.05 «Ойнаи жаҳонда...»
19.25 Эълонлар.
19.30 «Панорама» (рус тилида).
19.55 Эълонлар.
20.00 «Қизил гуллар ғунча-ғунча». Гулбаҳор Сулаймонова куйлайди.
20.25 Эълонлар.
20.30 «Ҳафтанома».
21.00 Эълонлар.
21.05 «Ўзбекистон — Ватаним маним!».
21.10 Футбол. Ўзбекистон чемпионати. «Суғдиёна» — «Навбаҳор» (ёзиб олинган).
21.55 «Якшанба оқшомида». Мусиқий дастур.
22.35 «Оқ бино оқшомлари». Қисқа метражли телевизион бадиий фильм.
23.25 Эълонлар.
23.30 «Ҳафтанома».
24.00 — 00.30 «Жаҳон киноси юлдузлари», Софи Лорен.

II

18.00 «Эртаклар диёрига саёҳат».
18.20 Эълонлар.
18.25 «Ал-Биширнинг орзу-армонлари». Телесериал (Миср Араб Республикаси).
19.20 «Оҳанглар оғушида».
19.25 Эълонлар.
19.30 «Панорама» (рус тилида).
19.55 Эълонлар.
20.00 «Табиат шифохонаси».
20.10 «Таманно».
20.20 «Транспорт ва йўловчи».
20.25 Эълонлар.
20.30 «Ҳафтанома».
21.00 Эълонлар.
21.05 «Футбол олами».
21.35 «Даракчи».
21.45 «Оҳанглар оғушида».
22.25 — 00.05 Видео — «О».

III

17.05 Дастурнинг очилиши. Эълонлар
*
Россия жамоат телевидениеси 17.15 — 23.05
*
23.05 Эълонлар.
23.10 — 23.35 «Панорама».

IV

10.00 «Эй! Тонгингиз хайрли бўлсин!».
10.30 Эълонлар.
10.35 «Эртакларнинг сеҳрли олами».
12.05 «Ўзбекистон янгиликлари» (инглиз тилида).
12.15 Эълонлар.
12.20 «Парле ву франсе?» Француз тили ҳамма учун.
12.50 «Жонли сайёра».
13.10 «Дарвоқе».
13.30 Киносалон. «Тутинган ота». Бадиий фильм. 3-серия.
15.00 «Иштирок этувчилар».
15.30 «Учувчи шифокорлар». Телесериал. 3 ва 4-сериялар (Англия).
* * *
17.10 — 18.45 Туркия телевидениеси.
*
18.45 «Мультқарусель».
19.00 «Теле-ташриф».
19.15 «ТВ IV да етти кун» (рус тилида).
19.30 Эълонлар.
19.35 Араб эстрадаси.
20.00 «Хонадонингизда осойишталик бўлсин!»
20.40 «Оқ соя».
21.10 Эълонлар.
21.15 «Дурдаршан» телекомпаниясининг кўрсатувлари.
21.45 Киносалон. «Тутинган ота». Бадиий фильм. 4-серия.
23.20 «Сенинг вақтинг».
23.50 Эълонлар.
23.55 «Бу ажиб дунё».
00.15 — 00.25 «Хайрли тун!».

• 27 июнь—Матбуот ва оммавий ахборот воситалари ходимлари куни

Ёниб яшайлик, ёниб ижод қилайлик

Ўзбекистон ўз истиқлолини қўлга киритгач, оммавий ахборот воситаларининг жамиятимиздаги роли ва аҳамияти беқиёс даражада ортди. Газета ва журналлар ходимлари, телевидение ва радио жонкуярлари, матбаачилар мустақиллигимизни мустаҳкамлаш, серқирра ва сермазмун ҳаётимизни тўла-тўкис ёритиш йўлида фидойиларча хизмат қилмоқдалар.

Журналистлар ва матбаачилар бу йил ўз байрамларини мустақиллигимизнинг беш йиллигини ва Амир Темур таваллудининг 660 йиллигини катта кўтаринки руҳ ила қарши олаётирлар.

Ижод аҳлини тарих йилномасини яратувчилар, деб бежиз аташмайди. Ҳозирги кунларимизнинг ҳар бирида ойлар, йиллар мазмуни бор. Ҳур Ўзбекистон XXI асрга улкан режалар, орзу-умидлар билан қадам қўйишга ҳозирлик кўраётир. Ушбу залворли кунлар мазмунини тарих солномасида муносиб равишда муҳрлаш, газета ва журналларда, телевидение ва радиода тўла-тўкис ёритиш, муаммолар кўтариб чиқиш вазифалари ижодкорларимиздан халқимизга ҳамнафас бўлишни, унга елкадошлик қилишни тақозо этади.

Газетамиз касб байрамимиз нишонланадиган кундан бироз эртароқ нашр этилиши муносабати билан биз ҳамкасбларимизни олдинданоқ табриклаймиз ва уларнинг сермашаққат, бироқ шарафли ишларида кўпдан кўп ютуқлар тилаймиз.

ТАБРИКНОМАЛАР

Ўзбекистон «Адолат» социал-демократик партияси Сиёсий Кенгаши партиянинг ижтимоий-сиёсий газетаси — «АДОЛАТ»нинг ижодий жамоасини ва унинг муштарийларини Ўзбекистон Республикаси Матбуот ва оммавий ахборот воситалари ходимлари куни муносабати билан қизғин табриклайди.

Ташкил топганига ҳали қисқа вақт бўлсада, «Адолат» газетаси ўзининг адолатли қалами ва ҳақиқатни юзага чиқаришга омил бўлувчи мақолалари билан халқ ичига кириб боришга ҳамда муштарийларини кўпайтиришга эришди ва эришмоқда.

Шунингдек, газета партиянинг оддий аъзолари ва қолаверса кенг меҳнаткашлар орасида партиянинг ғоя ва мақсади, дастурини тарғиб қилишда, жойлардаги партия ташкилотларининг фаолияти билан оммани таништиришда асосий воситачи бўлиб хизмат қилиб келмоқда.

Адолатчилар жамиятимиздаги носоғлом кўринишларга, қоунбузарликларга оид ўқимишли ва кескин зарбали мақолалари билан ҳақиқатни, адолатни юзага чиқариш борасида тинимсиз изланмоқдалар.

Бундан буён ҳам «Адолат» газетаси ижодкорларига қаламидан ут чақнаб, юртимизда адолат, ҳақиқат байроғи остида ижод қилишларида юксак камолот ҳамда соғлиқ-саломатлик, мустаҳкам куч-қувват тилаймиз.

Турғунпўлат ДАМИНОВ,
Ўзбекистон «Адолат» СДП Сиёсий Кенгаши биринчи котиби.

Муҳтарам муҳаррир!

27 июнь — мустақил Ўзбекистон Республикасининг Матбуот ва оммавий ахборот воситалари ходимлари касб байрами куни муносабати билан жамоангизни самимий қутлашга рухсат бергайсиз.

Ўзбекистон Республикаси Прокуратураси органлари ходимлари Сизнинг адолатли газетангиз ижодкорлари жамоаси билан мунтазам ҳамкорлик қилиб келишганларидан мамнундирлар. Саҳифаларингиздан ҳуқуқ, қонунчилик, адолат, изланиш ва ташаббус нафаси уфуриб турганининг гувоҳимиз. Қонун устиворлиги ўрнатилган фуқаропарвар жамият барпо этиш йўлида журналистлар қилаётган меҳнатни қадрлаймиз.

Ижодкор жамоангизга мазкур — савобли йўлдан тоймасдан халққа таянч ва маслаҳатчи — йўлдош бўлиб қолишида соғлиқ, ижодий теранлик, адолат ҳисси ҳамроҳ бўлаверсин деймиз.

Бўритош МУСТАФОЕВ,
Ўзбекистон Республикаси Бош прокурори, биринчи даражали Давлат адлия маслаҳатчиси.

• Телевидение ва биз

«ЖАҲОН ОЙНАСИ»ДА ҲИКМАТ КЎП

Яқинда республика телевидениесининг биринчи дастури бўйича «Адолат» туркумидан эсда қоларли кўрсатув намойиш этилди: республика Тест марказида илдиз отиб кетган порахўрликнинг башараси очиб ташланди. Виждонини пулга сотган шахслар тест натижалари ёзилган қоғозларни авваладоноқ абитуриентларга топшириш эвазига уларнинг ота-оналаридан 55 мингга яқин АҚШ доллари миқдорида пора олганлар. Кўрсатув муаллифи Муаттар Асқарова кўринишидан туппа-тузук зиёли олимлар тубанлик ботқоғига қандай ботиб қолганликларини рад этиб бўлмайдиган, томошабинга чуқур таъсир қиладиган фактлар асосида кўрсатиб бера олди. Бундай кўрсатувларнинг, шубҳасиз, тарбиявий роли беқиёс даражада каттадир.

Қачонлардир илк кашф этилган дамларда томошабинлар учун фақат кўнгил очар кўрсатувлар намойиш этишга мўлжалланган телевидение ҳозирга келиб жамиятда ижтимоий фикр уйғотувчи катта ғоявий кучга айланиб қолди. Биз ҳозир телевидениесиз турмушимизни тасаввур қилолмаймиз. Ўзбекистон ойнаи жаҳони ишга тушиб, мунтазам кўрсатувлар олиб борила бошлаганлигига 40 йил тўлаяпти. Республикамизнинг ҳар кунлик серқирра-сермазмун ҳаёти унинг кундалик кўрсатувларида ўз аксини топиб бормоқда. Ўзбекистон ойнаи жаҳони ҳозир тўртта дастур бўйича кўрсатувлар намойиш этаяпти. Унинг ижодий ҳамда техник гуруҳларида минг нафардан ортиқ журналистлар, режиссёр ва техник ходимлар ишлашади. Республикамиз ўз мустақиллигини қўлга киритиб, валюта заҳираларига эга бўлгач, телевидениенинг моддий-техника базасини мустаҳкамлашга катта эътибор берилди. Чет элдан бир неча миллион долларга энг янги, замонавий техника воситалари сотиб олинди. Ҳозир Ўзбекистон телевидениесининг техник жиҳатдан таъминланиши жаҳоннинг йирик ривожланган мамлакатлари билан тенг бўлса борки, лекин асло кам эмас.

Худди мана шу нарса биз ойнаи жаҳонимиздан сермазмун, кундалик турмушимизни аниқ-равшан акс эттирадиган, ҳаётнинг қайнаб турган муаммоларини ўзига жо қилган кўрсатувлар кутишимизни тақозо қилади. Бу борада аввалги йиллардагига нисбатан кўзга кўринарли силжиш бор деб айта оламиз. Мақоламиз бошида айтиб ўтилган кўрсатув, шунингдек, Дендропаркдаги фожеа, Олтиариқ нефтни қайта ишлаш заводидаги талон-торожликлар ва шунга ўхшаш қатор кўрсатувлардаги ҳаёт ҳаққонияти ана шулар жумласидандир. Худди шунингдек, кўпчилик томонидан қизғин кутиб олинаётган «Юзма-юз», «Ватанни севмоқ иймондандир» ва бошқа кўрсатувлар ҳақида ҳам илиқ фикрлар билдириш мумкин. Айниқса, «Ассалом, Ўзбекистон» дастури ҳаётимиздан мустаҳкам ўрин эгаллаб келмоқда. Бу дастурнинг ижодий гуруҳи озми-кўпми изланаётганлиги кўзга ташланиб турибди.

Ойнаи жаҳонда ҳикмат кўп. Унинг имкониятлари ҳам катта. Шу боис ҳам биз кундалик турмушимизнинг бир бўлаги бўлиб қолган телевидениемиздан ҳаётимизни тўла-тўкис, бебўёқ ёритиб берадиган сермазмун кўрсатувлар кутиб қоламиз.

Тоҳир БАРАТОВ.

•Журналистикамиз фидойилари

ҚЎШ КАБУТАР

1955 йил. Сўлим ва гўзал Хумсон қишлоғида туғилган, ота-онасининг саккиз қиздан кейин тилаб олган фарзандлари — Тилабжон умид ва ишонч билан ТошДУнинг филология факультети журналистика бўлимига ҳужжат топширди. Ўрта мактабни олтин медал билан битирган йигитча домла Лазиз Қаюмовнинг суҳбатларидан ўтиб, ўқишга қабул қилинган бўлса-да, ҳар галги имтиҳонларга албатта келар, бўлажак курсдошларига далда бўларди. Шу билан бирга бўйи бўйига мос, нозиккина, мулойимгина бир қизга кўпроқ кўмаклашишга интилар, тўғриси, фақат шу қизни бир кўриш илинжида имтиҳонга келарди.

60

Ўқишлар бошланди. Тилабжон ва Дилбархон бир-бирларига доимо меҳрибон ва самимий, билмаганларини бирга ўрганишар, узаро иззат-ҳурматни жойига қўйишар жамоат ишларида, пахта теримларида ҳам доимо бирга, уларга ҳамманинг ҳаваси келар, «тўй қачон?» деб сўрашарди. Тилабжоннинг эса дарди ичида: отаси 1937 йилда қатағон қилинган, опалари бировнинг ҳасми, онаси арзимаган нафақага кун курар, рўзғордан ортириб тўй қилиш қийин эди.

Истеъдодли ва камтар йигит ўқитувчиси туфайли таниқли рассом Абдулҳай Абдуллаев билан танишган, шундан буён Абдулҳай ака уни кўздан қочирмас, доим бохабар юрарди. «Тилабжон, — дедилар бир куни Абдулҳай ака. — Мен сенга ота қаториман. Тўй ташвишида ҳардам хаёл юрганингдан хабарим бор. Кел, мен сенинг портретингни ишлай, шуни пуллаб, тўйга харажат қиламиз».

[illegible]

...дорилфунундан кейин А. Абдуллаевнинг маслаҳати билан Москвадаги Бадиий академия қошидаги илмий-тадқиқот институтида ўқишни давом эттирди ва номзодлик, кейинчалик докторлик ишларини ҳимоя қилди.

Дилбар опа Маҳмудова эса дастлабки иш фаолиятларини «Ўзбекистон физкультурачиси» газетасида бошлади. «Ленин учқуни» газетаси, «Саодат» журналида, Партия [illegible]

[illegible] ...мушхон ая, тошкентлик Федор Шомаҳмудов каби юзлаб инсонлар бу хассос журналист аёлдан умрбод миннатдор.

Тилаб ака яхши рассом, қўшиқ айтиши ва дутор чертиши ҳам кўпларга маълум. Лекин фалсафа фанлари доктори, Олий Аттестация комиссиясининг санъат, маданият ва меъморчилик бўйича эксперт кенгашининг раиси, 20 дан ортиқ китоб, юзлаб мақолалар муаллифи, кўп қир[illegible]

[illegible] ...сонлар — Дилбар опа ва Тилаб аканинг 60 ёшга тўлишлари кенг нишонланди. Касб байрамимиз арафасида бу икки заҳматкаш инсонни биз ҳам қўшалоқ шодиёна билан чин қалбдан табриклаб, ижодий ишларига барака, соғлиқ ва тинчлик-хотиржамлик тилаймиз. Юз ёшлик тўйингиз ҳам яхши кунларда нишонлансин, азиз устозлар!

Шаҳзодахон ХУДОЙБЕРДИЕВА.

СТВ: ИСТИҚЛОЛ БИЛАН ТЕНГДОШ

Беш йил муқаддам Самарқанд телевидениеси (СТВ) илк кўрсатувини намойиш этганди. Шундан буён ўтган вақт мобайнида студия ходимлари ҳаётнинг жонли лавҳаларини ўзида мужассамлаган ранг-баранг, қизиқарли дастурлари билан минглаб самарқандликлар қалбини ром этиб келишмоқда.

Самарқанднинг ижтимоий-маданий ҳаётида салмоқли воқеа бўлган маҳаллий телевидение бугун бир йўла 3 та канал орқали суткасига 35 соатлик кўрсатувларни эфирга узатмоқда. Вилоят ҳаётининг бирор соҳаси ҳам тележурналистлар назаридан четда қолмаган. Айниқса, янгича иқтисодий шароитда иш юритаётган меҳнат жамоалари, кичик ва ўрта бизнесни ривожлантириш, саноатни қишлоққа олиб кириш, экология ва шаҳарсозлик, спорт, санъат мавзуидаги кўрсатувлар эътиборга лойиқдир. Буюк Ипак Йўлидаги жавоҳирлар шаҳри — Самарқанднинг бетакрор ўтмиши, бой маънавий қадриятлар, улуғ алломаларнинг ибратли ҳаёти ҳақидаги телелавҳалар СТВ дастуридан алоҳида ўрин эгаллаган.

Хусусан Мирзо Улуғбекнинг 600 йиллигига бағишлаб суратга туширилган тўла метражли ҳужжатли фильм томошабинлар томонидан илиқ кутиб олинди. Ҳозир эса Соҳибқирон Амир Темурнинг 660 йиллик юбилейи муносабати билан янги ҳужжатли фильм устида иш олиб борилмоқда. Жамоатчилик телевидениесининг ташкилий-техник имкониятлари кун сайин ўсиб бораётир. Самарқанд ойнаи жаҳони бугун Москванинг «ТВ-6», «НТВ», «2х2» телеканаллари, жа[illegible]

[illegible] ...ҳондаги йирик ахборот агентликлари — ЮСИА ва «Интерньюс» билан мустаҳкам алоқа ўрнатган. АҚШ, Покистон, Сурия, Бирлашган Араб Амирликларига уюштирилган ижодий сафарлар [illegible]

Зоҳир ТЎРАҚУЛОВ,
«Адолат»нинг ўз мухбири.

• Ҳамкасблар ижодидан

СОЧЛАРИМГА ОҚ ТУШИБДИ

Ҳазил

[illegible]

Сир бой бермай жавоб қилдим,
Жонга теккудек,
— Сизлармасми, бўлажак шум,
Хутум кампирлар...

[illegible]

Азамат...

Мирзадавлат ЮНУСОВ,
Чуст шаҳри.

•Дил изҳори

БАХТИ БАРКАМОЛ

[illegible] ...маънода бахтли аёл. Оиласига вафодор, икки [illegible] ...кониси, ширин-шакар уч набиранинг бувижони [illegible] ...саввур эта олмайди.

Ҳа, ҳар кимга ҳам севган касби орқали, аҳил жамоаси билан меҳрибон суюкли кишилари орасида бўлишлик насиб этсин.

Саодат ЙЎЛДОШЕВА,
«Адолат» мухбири.

•Радио тўлқинларида

«АХБОРОТ» — ҚОН ТОМИРИ

Радио ижодкорлари Президентимизнинг «Ўзбекистоннинг ижтимоий тараққиётида телевидение ва радионинг ролини ошириш чора-тадбирлари тўғрисида»ги Фармонида таъкидлаб ўтилганидек, ахборотларнинг мафкурадан холи бўлишини назарда тутган ҳолда аҳоли ҳамда жамиятнинг холисона, ҳақиқий ва хилма-хил ахборотларга бўлган эҳтиёжларини ўрганиб, давр талабларидан келиб чиққан ҳолда эшиттиришларни юксак даражадаги одоб, аниқлик ва ҳаққоният мезонлари асосида ташкил қилишмоқда.

Маълумки, ривожланган хорижий мамлакатларда радио фаолиятининг кенг қамровини ахборот-мусиқий эшиттиришлари ташкил этади. Бизда ҳам шунга эҳтиёж туғилаётганлигини давр кўрсатиб турибди. Эндиликда эфирдан туриб маслаҳат берадиган давр ўтди. Фармонда кўрсатилган чора-тадбирларни назарда тутган ҳолда Ўзбекистон радиоси ўз фаолиятини кейинги йилларда тубдан янгилаб, радио-тингловчиларни фуқаролик жамиятини қуришга фаол жалб этувчи умуминсоний демократик қадриятлар ва миллий меросни эъзозлаш туйғуси, миллатлараро дўстлик, ёш авлодни юксак маънавий фазилатлар, Ватанга муҳаббат ва садоқат руҳида тарбиялаш каби хилма-хил мавзуларда эшиттиришлар бермоқда.

Шуни алоҳида таъкидлаш керакки, ҳар бир нарсанинг унга ҳаёт бахш этиб турувчи ўқ илдизи бўлади. Агар таъбир жоиз бўлса, «Ахборот» Бош муҳарририятини радионинг қон томири дейиш мумкин. Бу муҳарририят томонидан тайёрланаётган ахборот-мусиқий эшиттиришларининг мухлислари тобора кўпайиб бормоқда.

Муҳарририят ижодий ходимлари томонидан тайёрланаётган «Оқшом тўлқинларида», «Сайёрамиз садоси» ахборот-мусиқий эшиттиришларининг мухлислари кўп. Тингловчилар билан ўтказиладиган учрашувлар эшиттиришлар таъсирчанлигини оширишнинг асосий омили ҳисобланади. Қолаверса, меҳнат жамоамизда қалами чарҳланган, малакали кадрлар хизмат қилишади. Анвар Абдувалиев, Аҳмаджон Бузруков, Уктамали Йўлдошев, Дилором Умарова каби журналистлар тайёрлаётган эшиттиришлар кўпчиликка манзур бўлмоқда. Биргина хабарларни саралаш билан эшиттиришни мазмунли чиқишини таъминлаш қийин. Радиожурналист янгиликни тингловчига етказа билиш қобилиятига ҳам эга бўлиши керак. Газета ёки журналда чоп этилган хабарни қайта ўқиш мумкин, аммо ҳаво тўлқинлари орқали тарқатилган хабарни қайта эшитиш имконияти йўқ. Шу боис эшиттиришни олиб борувчи зиммасига юкланган масъулият ҳам журналистдан ўзига хос маҳоратни талаб этади. Бу жиҳатдан ижодий ходимларимиз ўз устида тинимсиз изланишлар олиб боришяпти. Тўпланган тажрибалар натижасида уларнинг айримлари тўғридан-тўғри мулоқот олиб боришмоқда.

Яқин йиллар ичида радиокомпания таркибидан ажралиб чиққан ҳолда хўжалик ҳисобида иш юритишни режалаштирган. Бу борадаги дастлабки қадамлар ташланмоқда. Эшиттиришларимиз саҳифасидан турли мавзудаги эълонларга ўрин берилаётганлигининг боиси шундан далолат бериб турибди. Албатта келгусида ахборот-мусиқий эшиттиришларга эҳтиёж бундан ҳам кучайиши табиийдир. Чунки, кишиларни кундалик воқеалардан хабардор бўлишида, керакли маълумотларни олишда оммавий ахборот воситалари ичида радио беминнат хизмат кўрсатиб келиши, шубҳасиз.

Комилжон ТОШМИРЗАЕВ,
радиожурналист.

• «Адолат» ҳақида ким нима дейди

Муштарийларнинг дил изҳори

Зафар АКРАМХЎЖАЕВ, фахрий (Тошкент):

— «Адолат» газетасининг ҳар бир сонини олиб ўқишга ҳаракат қиламан. Менга айниқса, газетанинг «Жиноят ва жазо», «Ибн Сино ўгитлари», «Адолат тарозиси» каби рукнлар остида босилаётган мақолалар манзур бўлмоқда.

Газета ўзининг номи билан ҳам адолатни адоватдан, ҳақни ноҳақликдан ажратувчи одил ҳакам ролини бажараётир. «Адолат»чиларга ижодий баркамоллик тилайман, доимо қаламлари ўткир бўлсин!

Учқун АБДУЛЛАЕВ, Сурхондарё вилоятининг Узун туманидаги 1-мактаб директори:

— Газета бошқа нашрларга нисбатан ўзининг танқидий чиқишлари билан ажралиб туради. Яхши томони шундаки, унда «Адолат» партиясининг ҳаёти ва фаолияти қизиқарли, оммабоп, ўқимишли тарзда ёритилади. Иқтисодий ислоҳотларни чуқурлаштириш борасида жойларда йўл қўйилаётган камчиликлар ҳам газетада ўз аксини топмоқда.

Абдураҳмон ФАЙЗИЕВ, Денов район солиқ инспекцияси бошлиғининг ўринбосари.

— «Адолат» сўзи «А» ҳарфидан бошланади. У албатта энг оммавий нашрлардан бири бўлиши ҳам керак! Мен газетанинг ҳар бир сонини қўймай ўқийман. Солиқ назорати ходимларининг машаққатли меҳнатларини ёритувчи мақолалар менга манзур бўляпти. «Фельетон ўрнида», «Луқма», «Суд залидан» рукнлари остида чоп этилаётган мақолалар ҳам газетхонларнинг қизиқишини уйғотади.

Шаҳнозахон ТОШХЎЖАЕВА, илмий ходим (Тошкент):

— Мен «Адолат» ижтимоий-сиёсий газетасини синчковлик билан кузатиб бораман. Иқтисодий ислоҳотлар даврида дадил, олға қадам ташлаётган бу газета долзарб мавзуларни кўтариб чиқмоқда. Замон билан ҳамнафас ушбу газетада чоп этилаётган феълетон, очерк, воқеий ҳикоя мақолалар ҳеч бир ўқувчини бефарқ қолдирмайди.

Фурсатдан фойдаланиб, матбуот ва оммавий ахборот воситалари ходимлари куни билан «Адолат» газетаси ижодий жамоасини муборакбод этаман.

Шаҳло ҚОРАБОЕВА, Маннон Уйғур номидаги Тошкент Давлат Санъат институти талабаси:

— Биз «Адолат»ни оиламиз билан севиб ўқиймиз. Менга газетанинг «Дилкаш давра», «Назм», «Муҳаррир минбари» рукнлари остида берилаётган мақолалари жуда ёқади.

Ҳар бир газетанинг ўз йўналиши, ўз «юзи» бўлгани каби «Адолат»нинг ҳам бошқа нашрлардан ажралиб турувчи ўз қиёфаси бор. Халқимиз кўп йиллар давомида адолатсизликдан ғам-андуҳ чекди. Газета уларнинг муаммо ва ташвишларини, қувончлари-ю орзу мақсадларини ўз саҳифаларида ёритиб, катта хайрли ишга қўл урмоқда. Мен «Адолат»чиларга «мана шу суръатни бўшаштирманг, халқнинг сиздан умиди катта» дегим келади.

Александр ПОПОВ, Тошкентдаги 125-матбуот уюшмаси дўконининг сотувчиси:

— Мен қалам аҳлининг сермашаққат меҳнатлари маҳсули ўз ўқувчиларининг қўлига етиб боришида кўприк вазифасини утаётган касбимдан бахтиёрман. Мен гарчи ўзбек тилида тўла-тўкис гапира олмасамда, лекин ўзбек тилида чоп этилаётган газеталарни мутолаа қиламан ва тушунаман.

Шуни мамнуният билан айта оламанки, «Адолат» газетасини нафақат ўзбек, балки рус, татар ва бошқа бир қатор миллат вакиллари ҳам харид қилиб оладилар. «Адолат» газетасида «Ҳақ сўз — ҳақ йўлини топар» рукни остида босилаётган мақолалар ҳаётимиздаги айрим камчиликларни бартараф этишда кўмаклашади, деб умид қиламан.

Мен матбуот куни муносабати билан барча қалам аҳлини бу муборак байрамлари билан чин дилдан табриклайман!

Тошкент оқшоми.
Истеъдодли суратказ Абдувоҳид ТЎРАЕВ олган сурат-лавҳа.

•Қутлов

Муҳтарам Баҳодирхон ҳожи Валиев!

Сизни сафдошу биродарларингиз, оила аъзоларингиз, қолаверса, барча иштихонликлар номидан муборак айём - қутлуғ 60 ёшингиз билан қизғин табриклаймиз. Қалбимиз туридаги энг яхши тилак ва истак-

ларимизни сизга бахшида айлаймиз. Доимо соғ ва саломат бўлинг! Барча орзу ва ниятларингизга эришинг! Фарзандларингиз, невараларингизнинг роҳат-фароғатларини кўринг.

Сизга ҳурмат ва эҳтиром билан Иштихон тумани ҳокимлиги, барча сафдошу биродарларингиз ва фарзандларингиз.

Adolat عدالت justice
Муассис: Ўзбекистон «Адолат» социал-демократик партияси Сиёсий Кенгаши

Бош муҳаррир:
Тўхтамурод ТОШЕВ.

Кабулхона телефони: 33-41-89

Таҳрир ҳайъати: Турғунпўлат ДАМИНОВ, Абдували ҒУЛОММАҲМУДОВ, Улуғбек ДОНИЁРОВ, Анвар ЖЎРАБОЕВ, Нажмиддин КОМИЛОВ, Акмал ҚОСИМОВ, Муқимжон ҚИРҒИЗБОЕВ, Тўхтамурод ЖЎРАЕВ, Абдурафиқ АҲАДОВ, Чоржау АБДИРОВ, Алижон ЮСУПОВ, Баҳодир УМИРЗОҚОВ, [illegible]

Навбатчи муҳаррир — [illegible]. Навбатчи — [illegible].

Рўйхатдан ўтиш тартиби № 140.
Буюртма Г— 0285.
Газета офсет усулида, А-2 форматда чоп этилди.

Газетада чоп этилган факт ва рақамлар учун муаллифлар масъулдирлар. Таҳририят келган хатларга жавоб қайтармайди. «Адолат»дан кўчириб босиш фақат таҳририят рухсати билан амалга оширилади.

МАНЗИЛИМИЗ: 700000, Тошкент ГСП, Матбуотчилар кўчаси 19.

«Шарқ» нашриёт-матбаа концерни босмахонаси. Корхона манзили: «Буюк Турон» кўчаси, 41-уй.